

Pohvalo in priznanje Prihodnja leta več stanovanj

STANOVANJSKA IZGRADNJA V LITJSKI OBČINI

USPEŠNO DELOVANJE ŠOLSKIH PIONIRSKIH ZADRUG IN AKTIVA MLADIH ZADRUŽNIKOV V TRBOVELJSKI OBČINI

Marsikdo, ki skrja, da je bil pri delu o ustanovitvi pionirskih zadrug, na letih in »aktivnih mladim zadrugom« pri kmetijskih zadrugah, zmalajev za glavno, čes — kaj je pa še tega treba!

Zdaj pa, lahko ugotovljamo uspehe letošnjega dela teh mladinskih aktiv, moramo priznati, da je bila zamisel dobra in da je rodila lepe uspehe — seveda je tam, kjer so bili pošteno priznani vzgojitelji, ki so mladince pri delu vodili in jih učili.

Na primer na Dobovcu, že pred pomladjo je bilo za mlade kmetijske pionirke, ki so se pridružile strokovno predavatelju, združeno s predavanjem barvnih diapozitivov o prehrani rastlin, o izdelovanju in učinkovanju umetnih gnojil in o drugih temeljnih gojenja rastlin, prav tako so imeli pionirji praktičen pouk in vajo o pravih obdelavah sadnega drevesja. Zasadili so poskusni nasad višnje, prevezli v oskrbo poskusni nasad ribeza, in z veliko natančnostjo so zamažovali ter vse leto oskrbovali poskusni krompirjev nasad, kjer so preizkušali s načinom gojenja z umetnimi gnojili. Sani so ga izkopali in ob ugotavljanju rezultatov dobili strokovno razlago, kako pomembni so taki poskusi za kmetijsko proizvodnjo. S svojimi pripombami so pokazali, da so vsi za tudi sami pripravljeni na kmetijsko dejavnost, zlasti v pridelovanju krompirja, ki je na Dobovcu pač najvažnejša kmetijska rastlina.

Podobno poročilo bi bilo treba povzeti za šolske pionirske zadrug v Četah, tudi tam so pridržali predavanje, tudi tam so se pionirji učili obrezovati sadno drevo — še več: tudi cepiti so se naučili in o skupno precepili celo gredo dreves na škikem vrhu. Tudi poskusne nasade višnje in ribeza so napravili in jih oskrbovali, prav tako gnojili poskus na krompirju. Le da je v Četah vse to bilo še težje, ker hodijo semkaj v šolo le učenci prvih štirih let, ki so skoraj že prišli na strokovno delo in ker je šolski vrt v Četah premajhen, tako da so morali zasajati poskusne nasade na najbližnjem posestvu.

Šolska pionirska zadruga v Trbovljah ima nasprotno na razpolago prostoren šolski vrt, ki so ga letos pionirji pod vodstvom svojih vzgojiteljev tako temeljito in lepo preuredili, da ga je bilo res veselo obiskati. Poskusne nasade oskrbujejo zares vzorno, imajo celo lastno drevnico, vrt je tudi sicer lepo urejen in oskrbovan.

tako na primer v maju na vzorna posestva in kmetijske ustanove v okolici Ljubljane, v juniju na Primorsko, v avgustu na osrednjo posestva na Krasu, kmetijskih posestev in srednje kmetijskih šol v Mariboru itd. Več članov aktiv je tudi samostojno izvedlo strokovne poskuse z umetnimi gnojili, na isti način kot v šolah. S tem so izdatno prispevali k poznavanju zemlje in svoji okolici in k pravičnemu uporabljanju gnojil.

Največjo poštenost so pa pokazali člani aktiv, ki so skoz celotno leto skupno gnojila vsako drugo nedeljo knjigo »Promet« predpisali, izmed teh je deset najbolj korajžnih že opravilo pri Avto-moto društvu izpit iz tevarne in prejelo ustrezno legitimacijo, druga skupina jim bo pa še sledila.

Vidimo torej, da zaslužijo vsi pionirji in šolskih zadrugah in aktiv mladim zadrugom pri KZ Zeletu, da bi tudi vsi prešli Trbovlje pohvalo in priznanje, nagrade, ki so bile razpisane ob začetku letošnje akcije, ki je potekala v obliki tekmovanja.

Skrb za invalide

NA RUDNIKU TRBOVLJE - HRASTNIK

Na Rudniku Trbovlje-Hrastnik je zaposleno precejšnje število invalidov, ki so v podjetju različno razporejeni, predvsem na delovnih mestih, pri delih v jami, ki ne terjajo prevelikega telesnega napora. Pri premeštanju invalidov so se pa do sedaj pojavljale različne težave. Marsikateri invalid se smatra, ko zapusti svoje prejšnje delo, za manj vrednega kot ostali delavci kolektiva. Ustvarjanje manj vrednostnih kompleksov prizadevanj pa povzroča tudi silno počasno reševanje odtokov za priznanje nadomestila po Okr. zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani. Na rudniku je namreč večje število invalidnih oseb, ki svojih pravic za priznanje nadomestila iz različnih vzrokov še niso moge uveljaviti, največ zaradi pomanjkanja dokumentacij o službovanju iz časov, ko so zapustili svoje prejšnje delo. Dasi je treba za uveljavljanje

pravic do rente uvesti nov postopek, bi vendar bilo nujno in priporočljivo, da zavod v takšnih primerih upošteva mnenje podjetja, v kolikor ni mogoče predložiti drugih ustreznih dokazil za dosego rente.

Glede na že izdane odločbe o višini nadomestila je pa med Rudnikom in Zavodom za socialno zavarovanje dosežen sporazum, da bo Rudnik po odločbi pripadajočo razliko izplačeval skupno z ostalimi osebnimi dohodki v breme socialnega zavoda.

Pri zaposlitvi delovnih invalidov se pa največkrat porajajo težave predvsem zaradi kvalifikacije, ko invalidi ne morejo dobiti enako kvalificiranega delovnega mesta, kot so ga imeli pred invalidnostjo, kar jim pa po dosežanem sistemu pri upokojitvi škoduje. Posebno značilno v rudarstvu je namreč ravno pri dosedanjem sistemu kvalifikacij, da mora na primer jamski kopač

zaradi nezgode, bolezn ali iz drugih vzrokov zapustiti svoje prejšnje delovno mesto ter se zaposeliti pri drugem ustreznem delu, ki ga pa podjetje v večini primerih ne more nuditi.

Z notranjim sistematičnim zaposlovanjem in s sodelovanjem podjetja s socialnim zavodom je pa pričakovati precej izboljšav.

Jože Laznik, Trbovlje

DO SEDAJ ZGRAJENIH 180 STANOVANJ

V Strojni tovarni v Trbovljah so posvetili veliko skrb vprašanju, kako delovnemu človeku preskrbeti potrebno stanovanje. Od ustanovitve podjetja pred dobrimi desetimi leti pa do danes je tovarna zgradila 180 stanovanj v skupni vrednosti 393 milijonov dinarjev. Razen teh družinskih stanovanj ima podjetje tudi sodoben Samski dom. V STT se zavedajo, da z vsem tem, zlasti glede na povečanje kapacitet dvorane, še vedno niso stori dovolj za preskrbo članov kolektiva s stanovanji. Kajti pri sedanjem staležu vseh zaposlenih je še vedno 107 prosilcev za stanovanje. To

ker so v industrijskih središčih občine (v Litji, Smartnem in Kresnicah) precejšnje potrebe po stanovanjih, so pa — za! — sredstva sklada vse premajhna. Zato je sklad za zidanje stanovanjskih hiš prišel akcijo za zbiranje sredstev, da bi se tako povečale možnosti za obsežnejšo stanovanjsko izgradnjo. Pripravniki naj, da je v delovnih kolektivih v Litjski občini že precej delavcev, ki so pripravljeni z naplačili sodelovati pri stanovanjski izgradnji.

Verjetno je, da bi gospodarske organizacije iz litjske občine bolj sodelovale pri stanovanjski izgradnji, pa ne morejo. Skoro vse so namreč v rekonstrukciji, za letos ni bilo mogoče vlagati kakih večjih sredstev za potrebe družbenega standarda. Bolje bo pa v prihodnjih letih, ko bodo podjetja zaključila rekonstrukcije in zvišala ustvarjeni družbeni bruto produkt od sedanjih 6 milijard din na okoli 10 do 11 milijard din.

Letos gradijo stanovanjska bloka v Litji in Smartnem,

VOLITVE DELEGATOV ZA OKRAJNO KONFERENCO ZK

V STT se pripravljajo na konferenco osnovnih organizacij ZK, na katerih bodo izvolili delegate za okrajno konferenco ZKS Ljubljana. V 11 osnovnih organizacijah bodo izvolili 6 delegatov. Na teh konferencah bodo obravnavali letošnje delo komunistov STT in v komuni Trbovlje ter sprejeli nove naloge za čimširšo aktivizacijo vseh, predvsem za izpolnitev letnega proizvodnega plana in za izobraževanje v kolektivni tovarni.

OBISK V STROJNI TOVARNI TRBOVLJE

V petek, 7. oktobra, dopoldne je obiskala Strojno tovarno v Trbovljah zvezna poslanika s revirje, tovarnišča Lidija Senjura. V tovarni je razpravljala o razvoju podjetja in o sistemu izobraževanja. Ogledala si je ob tej priliki tovarniške naprave in se pohvalno izrazila o napredku podjetja.

V ZDRUŽENIH OBRTNIH DELAVNICAH V HRASTNIKU POSTOPOMA UVLAJAJO NAGRAJEVANJE

Združene obrtne delavnice v Hrastniku so bile ustanovljene šele v letošnjem letu. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je kolektiv ustvaril blizu 8 milijonov din dohodka, od tega blizu 3 milijone din lastnih skladov, katere bo pa lahko porabili šele po zaključnem računu za letošnje leto. Podjetje opravlja usluge v glavnem za hrastniško Splošno gradbeno podjetje. Postopoma uvajajo nagradnje po učniku, zaposlujejo pa 30 delavcev in uslužbencev.

Na kratko po domovini

SODOBNA ELEKTRONIKA

V času od 15. do 23. oktobra t. l. bo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani 1. mednarodni sejem elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike. Prikazani bodo najnovejši dosežki na področju avtomatizacije, merilne in vakuumne tehnike. — Za letošnji mednarodni sejem »Sodobna elektronika« vladna ne samo pri nas, temveč tudi v svetovno izredno veliko zanimanje, kar nam potrjuje, da si je ta Ljubljanski in jugoslovanski specializirani sejem utri pot v svet. — Do sedaj se je prijavilo za razstavljanje na tem sejmu 18 držav: ZDA, Japonska, Zahodna Nemčija, Vzhodna Nemčija, Italija, Švica, Danska, Anglija, Švedska, Francija, Poljska, ČSSR, Belgija, Avstrija, Madžarska, Nizozemska, Liechtenstein in Jugoslavija. Od domačih razstavljalcev bodo sodelovale ljudske republike: Srbija, Hrvatska, Bosna in Hercegovina ter Slovenija.

OTVORITEV MLADINSKEGA KINA V LJUBLJANI

Prejšnje sredo so v Ljubljani odprli v dvorani kina »Soda« mladinsko filmsko gledališče. Ustanovitelj kina je Okrajna zveza prijateljev mladine. Prvi gost te nove ustanove je bil znani ustvarjalec mladinskih risanih filmov Dušan Vukotić, ki je ob otvoritvi kina govoril o nastajanju filmske risanke. Mladinski kino je prišel z rednimi predstavami, ki bodo redno triletni dnevno.

ZARADI SLABIH ZAVOR 45 RANJENIH

V ponedeljek, 3. t. m., je prišlo v Beogradu do hude prometne nesreče. Pri trčenju tramvaja je bilo 45 ranjenih. Nesreča se je zgodila zaradi slabih zavor.

JAPANSKI SIMFONIČNI ORKESTER V JUGOSLAVIJI

V Jugoslavijo je prišel te dni simfonični orkester japonskega radia, ki šteje 110 članov. Dne 10. oktobra je nastopil v Beogradu, dan zatem pa v Zagrebu. Dirigent je Yuzo Toyama. Orkester je na veliki turneji po Aziji in Evropi.

LETOS TRI MILIJONE TON KROMPIRJA

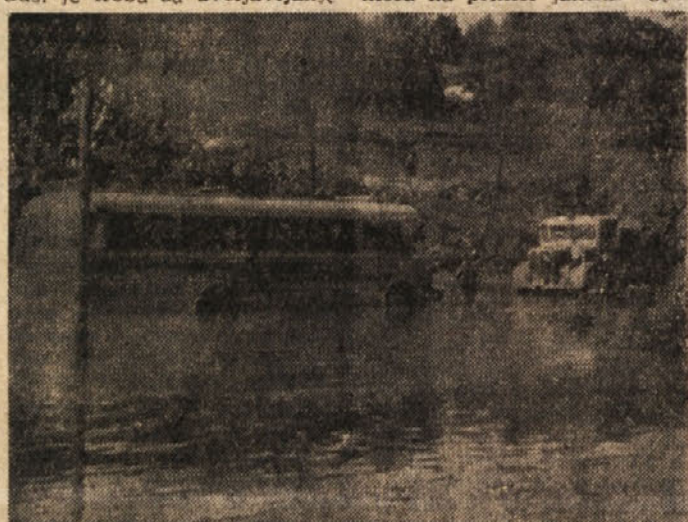
Letošnji pridelek krompirja v naši državi — okrog 3 milijone ton — bo samo za 300.000 ton manjši od rekordne letine, ki smo jo dosegli leta 1957. Letošnja obilna letina krompirja bo v marsikatero nadomestila deficitarnost ostale zelenjave, ki jo bo, kakor so izračunali, letos okrog 200 tisoč ton manj kot lani.

SELINGER V BEOGRADU

Kakor poročajo iz Jeruzalema, bo izraelski politični stotnik Selinger v kratkem pripotoval v Beograd, kjer bo pregledal dokumente dejavnosti vojnega zločinca Eichmanna v okupirani Jugoslaviji. Selinger je v zadnjih mesecih obiskal že več evropskih držav, po katerih zbira obsežni material proti temu vojnemu hudodelcu.

VSI PREBIVALCI V JUGOSLAVIJI BODO ZAVAROVANI

Po podatkih Zveznega zavoda za socialno zavarovanje je to zavarovanje v naši državi zajelo doslej 5 in pol milijona ljudi. Z uvedbo zdravstvenega zavarovanja kmetkega prebivalstva bo pa zajetih še novih 10 milijonov ljudi, kar pomeni, da bo že z začetkom prihodnjega leta zajeto s socialnim zavarovanjem skoraj celotno prebivalstvo naše države.

DEŽEVJE PRETEKLEGA TEDNA JE MARSIKJE POVZROČILO KATASTROFE. — TUDI TEMU AVTOBUSU V KISOVCU PRI ZAGORJU VODA NI PRIZANESLA IN JE OBTOČAL V VODI

ZAVARUJTE VAŠE PREMOŽENJE

Marsikateri želijo ste se morali odločiti, ker ste morali svoje stanovanje po potrebi opremiti in urediti.

Skrbi vas: lahko nastane požar po kakšni nesreči, zaradi nevidnosti sosedov, lahko udari strela ali nastane kratek stik v električni napeljavni, more priti povodenj ali pa vdere v stanovanje vlomilec in odnese najdragocenejšo stvar, lahko se razbije dragoceno steklo, na primer zrcalo, in podobno.

Odlomite nekaj tega na zavarovanje. Zagotovili si boste povračilo škode tudi tedaj, če škode ne bi mogli preprečiti.

TRBOVLJČANI! V dnevi od 17. do 20. oktobra 1960 vas bodo na domu obiskali izdelavci DOZ in vam dali podrobnejša pojasnila o možnostih zavarovanja.

PO SVETU

nemogoč. Če se prej ne sestane predstavnikov tistih dveh držav, zaradi katerih je prišlo do neuspeha v Parizu, je popoln nesmisel namesto tega sestanka predlagati četverni, toliko bolj, ker ima eden od četvernih partnerjev (Francija), sedaj bistveno drugačne poglede na sestanke na vrhu kot jih je imela v času Pariza. Avstralski predlog je bil torej le mina za resolucijo petorice. Da je temu tako, dokazuje tudi dejstvo, da je samo pet držav glasovalo zanj.

Ko je avstralski poskus doživel

so ga predlagale Norveška, Argentina in Japonska, čeprav o tem izpreminjevalnem predlogu sploh glasovalo niso. Kaj takega se v analih Združenih narodov še ni zgodilo. Zato je indijski premier Nehru umaknil predlog resolucije petih držav, tako, da je postal brezpredmeten tudi izpreminjevalni predlog najo, predlog, ki jo je bistveno spreminil in ji odvzel vso njeno konstruktivno vsebino.

Zakaj je torej resolucija, ki je imela najplemenitejšo nameno in cilje, in ki so jo vseh po svetu po

prečila je sicer, da bi sprejeli resolucijo, ki ji ni po volji, toda s tem se je moralno osramotila pred vsem svetom. Tako je zapisal nek indijski list.

Prvi del zasedanja Generalne skupščine je torej skoraj za nami. Premier Hruščev odpotuje v četrtke naravnost domov, kakor se bo kmalu začelo delo po skupščinskih odborih. In kako stoji stvar v mednarodnih odnosih?

Freden je britanski premier Macmillan odpotoval v London, se je še enkrat sestel s Hruščevom. Ko je

prišel v London, je bil poln optimizma, češ, s premierom Hruščevom sva se dogovorila in sporazumela, da bo spomlad izredno zasedanje Generalne skupščine, na katerem bomo razpravljali o razorožitvi.

Ob tej priložnosti je bilo baje govorilo tudi o novem sestanku na »vrhu«. Hruščev da se je zavzemal za tak sestanek že januarja (20. januarja prevzame novi predsednik ZDA posle). Macmillan pa, da je vztrajal, naj bi dal novemu gospodarju v Beli hiši vsaj nekaj mesecev, »da se oddahne od predvolilne kampanje« in da prah pobaze pokrije vse tisto, kar je bil povedal v volilnem boju...

Premier Hruščev pa je govoril po ameriški televiziji. In vprašanje, »ali smatra za možno, da se bo sestel z bodočim predsednikom ZDA«, je odgovoril: »Ne samo za možno, marveč za nujno in osebno sem pripravljen, da bo do takega sestanka prišlo.« Milijone ameriških televizistov oslušalcev je Hruščev razorožil s spretnimi odgovori na provokativno zastavljena vprašanja. Skratka, Hruščev je klub zelo razburkanemu poteku zasedanja Generalne skupščine povedal, da pride za vsako nevihto sonce in voščil ameriškim poslušalcem — lahko noč, brez skrbi...

Poštni predal 82

V zadnjem tednu smo prejeli od naših bralcev precej pism, v katerih nas vprašujejo, kako je z zamenjavo poškodovanih in zamazanih bankovcev. Pišejo nam, da zadnje dni v trgovinah in gostilnah ter drugod niso mogli plačati s poškodovanimi in zamazanimi bankovci oziroma so hoteli imeti prodajalci za tak denar določeno odškodnino.

O tej stvari smo se pozanimali na podružnici Narodne banke v Trbovljah in izvedeli naslednje:

Od 1. oktobra dalje podružnica Narodne banke v Trbovljah in podružnice Komunalnih bank drugod po Zasavju zaračunajo pri zamenjavi poškodovanih ali zamazanih bankovcev naslednjo odškodnino:

za poškodovan ali zamazan bankovec za 5000 din	500 din
za poškodovan ali zamazan bankovec za 1000 din	200 din
za poškodovan ali zamazan bankovec za 500 din	100 din
za poškodovan ali zamazan bankovec za 100 din	20 din

V zadnjem času je bilo namreč opaziti, da so državljani slabo ravnali z denarjem, saj je bilo precej bankovcev vseh vrst poškodovanih, zamazanih, zamašenih ali na kak drug način neprimernih za nadaljnji denarni obtok. Zato je Narodna banka FLRJ izdala navodila, po katerih se od 1. oktobra dalje zaračuna pri takih bankovcih odškodnina. Podružnica Narodne banke v Trbovljah in podružnice Komunalnih bank po Zasavju pa še vnaprej zamenjuje bankovce, ki so izrabljeni, brezplačno in ne zaračunavajo odškodnine.

V podružnici Narodne banke v Trbovljah so nam povedali še, da bodo pripravili za izplačila plač nepoškodovane in nezamazane bankovce in da ni nobene bojazni, da bi dobili že pri plači take bankovce. Poudarili so pa, da morajo zato paziti potrošniki, da jim kje drugje ne bi dali takih bankovcev.

BREZ KRIVDE KRIVI

K vsemu temu se nam zdijo umestne naslednje pripombe: Prav je, da smo začeli tudi v naši državi navažati državljane, da bodo šušali denar. Sodimo pa, da bi bilo umestno, da bi o tem obvestili tudi državljane, ki sedaj mislijo, da trgovci ali drugi nečesto vzeti denarja iz »kapi« ali kaj podobnega. Vse doslej je bilo namreč tako, da se podružnice Narodne banke kot podružnice Komunalne banke dale podjetjem in ustanovam navodila v zvezi z zamenjavo poškodovanih ali zamazanih bankovcev in so lahko tako: otrošniki tudi sami videli, da je temu tako.

Zdi se nam, da bodo pri tem nekateri državljani »braz krivde krivi« in da bodo morali tako plačati odškodnino, čeprav sami niso poškodovali ali zamazali bankovcev. Vse doslej se namreč ni kdo ve kako pazilo na to, v kakem stanju so bankovec. Izjema so bili le poškodovani bankovec. Navodila Narodne banke FLRJ so prišla tako rekoč kar čez noč. Doslej je marsikdo tudi pri plači dobil zamazane in malenkostno poškodovane bankovce in bo moral zaradi tega, ker ni vedel, da bodo s 1. oktobrom začeli izvajati strožji nadzor nad stanjem bankovcev, plačati odškodnino, čeprav ni sam storil nič takega, da bi bankovec ali poškodovan ali zamazan. Smatramo, da je prav, da tisti, ki bankovce poškodujejo ali kako drugače onesposobijo za nadaljnji denarni promet, plačajo za to odškodnino. Zato bi bilo umestno, da bi Narodna banka FLRJ izdala navodila in obvestila državljane, da bi morali v določenem roku zamenjati take bankovce, potem naj bi pa izvajali sedanja navodila. Mimogrede naj še omenimo, da se nam zdijo, da tisti, ki so poškodovani tisočdinarski in petisočdinarski bankovce kar precejšnjo in da bi bilo umestno, neje in pravilneje prej uveljaviti ur-up, ki ga navajamo. V danem primeru bodo pa mnogi, ki so »braz krivde krivi«, morali plačati kar čedne zneske, če bodo hoteli zamenjati poškodovane ali zamazane bankovce.

Atentat z bumerangom

neuspeh, so Japonska, Argentina in Norveška predlagale na resolucijo petorice nov izpreminjevalni predlog: namesto odstavka, ki govori o nujnosti sestanka med predsednikom ZDA in predsednikom vlade ZSSR naj bi prišel odstavek, v katerem se poziva ZDA in ZSSR naj čimprej obnovijo stike. Tudi nesmisel takega izpreminjevalnega predloga je očiten, kajti kakaj pozivati dve državi, naj obnovita stike, ko pa le-ti niso bili pretrgani in se še sedaj odvijajo bolj ali manj normalno. Tudi v tem primeru je bilo na dani, da ima izpreminjevalni predlog prvenstveno namen, razvoedeniti resolucijo petih držav, ki je enako odločno pozvala Zahod kot Vzhod, naj vsak opusti pot, ki vodi v hladno vojno, in naj krepe po poti, ki je edino možna, to je po poti enakopravnih pogajanj in razgovorov.

In sedaj pride nekaj, kar je pri vsej stvari povzročilo največje razočaranje in ogorčenje. Resolucija ni dobila potrebne dvotretjinske večine (zahodni blok je glasoval proti, vzhodni se je glasovanja vzdržal), predsednik skupščine, irski predstavnik Boland pa je enostavno proglasil, da je bil z ozirom na to, ker resolucija ni dobila potrebne večine, sprejet izpreminjevalni predlog, ki

zdravil kot resen in trezen, hkrati pa tudi uresničljiv prispevek k zboljanju sedanjega mednarodnega stanja, doživela tako usodo?

Nedvomno nobenemu od obeh blokov ni po godu, da bi izvenblokovske države bile aktiven element v svetovni politiki, element, ki bi vplival tudi na odnose med obema blokoma, na politiko obeh blokov. Položaj izvenblokovskih držav v svetu se je zadnja leta že toliko utrnil, da dajeta oba bloka izvenblokovskim državam politično-etično priznanje: oba bloka si tudi prizadevata dobiti naklonjenost teh izvenblokovskih držav in jih pridobiti za svoje poglede, ali vsaj nekatere od svojih pogledov. Z drugimi besedami, vsak blok je s hvaležnostjo pripravljen sprejeti podporo izvenblokovskih držav za kako svojo pobudo, ne eden ne drugi pa ni pripravljen trpeti, da bi izvenblokovske države nastopile kot samostojni faktor z lastnimi blodami, ali celo, da bi morali oba bloka sprejeti kako pobudo od izvenblokovskih držav. Da je na tej točki zahodni blok bolj ranljiv in bolj zabobiziren, je pokazalo sedanje zasedanje Generalne skupščine, oziroma mahinacije, ki so se jih poslužili, da so izgrabili resolucijo petih. »To je Pirova zmaga za Ameriko; pre-

Široko zasnovani načrti

Zaključni podatki o izobraževalni dejavnosti na področju občine Trbovlje za obdobje 1959-60 kažejo, da je trboveljska Delavska univerza ob aktivni podpori občinskega komiteja ZKS in njegove ideološke komisije, občinskega odbora SZDL, občinskega sindikalnega sveta, občinskega komiteja LMS, občinskega Sve-

ta Svobod in prosvetnih društev ter nekaterih gospodarskih organizacij opravičila ustanovitve ter bila na ravni družbenih nalog in ni zaostajala za njimi, da je živela z delovnimi kolektivi in državljanji in jim s pomočjo izobraževanja pomagala uresničevati njihove naloge.

roju poljudne znanosti, organizacije rednih šol za odrasle itd.

V okviru programa idejnega dela v trboveljski občini v sezoni 1960-61 je občinski komitej ZKS Trbovlje naglasil, da je Delavska univerza osrednja ustanova za izvajanje vseh oblik idejnega dela. Program tudi poudarja, da lanskoletne izpušnje na področju idejnega dela narekujejo nove kvalitativne oblike in metode, tako zaradi same organizacije predavanj, krožkov, večernih šol itd.

Klasične oblike predavanja niso v celoti več primerne; vse bolj pa postajajo aktualne nove oblike, kot: razprave, družbeno življenje; razgovori o filmu, časopisih, literaturi in predavanju posameznih družbenih ved po zanimanju organizacij in državljanov. Na ta način bo omogočeno najširšemu krogu državljanov v stanovanjskih skupnostih nadaljnje prosvetljevanje in idejno-politično izobraževanje.

trboveljska Delavska univerza v sezoni 1960-61 nudila tudi predavanja s področja izobraževanja staršev, pedagogike in psihologije, mentalne higijene, estetske vzgoje, tehnike, agromije, zdravstva itd., ki, vzete kot celota, ne pomenijo samo dvig splošnega kulturnega nivoja, ampak so neposredni doprinos k usposabljanju društvenih upraviteljev in predstavljajo močno oporo pri vsestranskem utrjevanju in nadaljnjem razvoju naše socialistične družbe.

Priznati velja, da so načrti trboveljske Delavske univerze za sezono 1960-61 izredno široko zasnovani prav na vseh področjih izobraževanja. Zeteti je, da so načrti Delavske univerze tudi v celoti uresničljivi.

MEŠANI PEVSKI ZBOR SVOBODE TRBOVLJE II - NAJBOLJ USPEŠNA SEKCIJA SVOBODE.

OSNOVNE NALOGE TRBOVELJSKE DELAVSKE UNIVERZE V SEZONI 1960-61

Med najvažnejše naloge trboveljske Delavske univerze se v sezoni 1960-61 postavljajo med drugim:

— zagotoviti uspešno delo v najrazličnejših oblikah izobraževalnega in idejno-vzgojnega dela (od proučevanja gradiva V. kongresa SZDLJ do vseh ostalih oblik za odrasle, za razne organizacije, za mladino,

do večernih političnih šol itd.);

— sodelovati pri oblikovanju programov za delo izobraževalnih centrov v podjetjih in pomagati — predvsem s predavatelji — pri izvajanju političnega dela vseh oblik šolanja in usposabljanja;

— izvajati ostalo izobraževalno in vzgojno delo na pod-

TRBOVELJSKA DELAVSKA UNIVERZA SE BO V NOVI SEZONI POSLUŽEVALA NASLEDNJIH OBLIK:

»VI VPRAŠUJETE — MI ODGOVARJAMO«

Pri Delavski univerzi bo imenovana posebna komisija oziroma aktiv, ki bo odgovarjal državljanom na njihova vprašanja, organiziral razgovore o vprašanih, ki jih bodo zastavljale družbene in politične organizacije ter posamezniki. Pri delu se bodo posluževali pismenih odgovorov, objav v časopisju in podobnih oblik.

»RAZGOVORI OB SEDMIMH«

V okviru teh razgovorov bodo organizirane večerne razprave o najrazličnejših aktualnih družbenih in političnih problemih pri nas. Udeleževali se jih bodo vodilni člani odborov SZDL, sindikalnih organizacij, LMS, oblastnih organov, člani svetov, vodstveni kader Zveze komunistov in drugi državljanji. Razgovori bodo organizirani v klubu Delavske univerze in v klubih organizacij in društev.

»LJUDSKA TRIBUNA«

Za aktualne sodobne probleme družbe in komunite ter zunanje politike bo v okviru »Ljudske tribune« pripravljene najmanj osem do deset predavanj, namenjenih aktivisti in državljanom. Ta predavanja bodo v Delavskem domu, predavali bodo pa vodilni tovariši iz republiških in zveznih vodstev.

»VEČERI NA VASI«

V okviru te oblike bodo predavanja, razgovori, kultur-

ne prireditve, razprave iz posameznih področij življenja, kratka: zajeli bodo vse oblike prosvetljenja ljudi na vasi. Državljanji bodo sami izražali svoje želje o vsebini teh večerov, ki bodo poljudno-znanstvenega, družbenega in političnega značaja; s področja kmetijstva, zdravstva, umetnosti, kulture in podobno.

»KLUBSKI VEČERI«

Zraven ostalega dela bi v okviru klubskega življenja uvedli tudi obliko »Spoznavaj-

mo svet in domovino«. V njej naj bi bili tako na vasi kot v mestu zajeti večerni razgovori, predavanja, razprave s področja gospodarstva, zdravstva, kulture, prosvete, družbenega življenja; razgovori o filmu, časopisih, literaturi in predavanju posameznih družbenih ved po zanimanju organizacij in državljanov. Na ta način bo omogočeno najširšemu krogu državljanov v stanovanjskih skupnostih nadaljnje prosvetljevanje in idejno-politično izobraževanje.

PROGRAM IDEOLOŠKO-POLITIČNEGA IZOBRAŽEVANJA

V trboveljski občini bodo v sezoni 1960-61 v sistemu načrtne vzgoje in usposabljanja kadrov dali glavni poudarek idejno-političnemu usposabljanju mlajšega perspektivnega kadra. Tako bodo delovali kar tri večerne politične šole, in sicer dva oddelka za mlajši perspektivni kader in kader iz proizvodnje, uslužnostne obrti, šolstva, družbenih in političnih organizacij in en oddelk za mlajši prosvetni kader iz vseh šol trboveljske občine.

Razen tega bosta v sezoni 1960-61 delovala dva oddelka mladinske politične šole. Šola bo dajala mladini širšo politično razgledanost in jo usposabljalna za delo v organih družbenega upravljanja, v organizacijah in komitejih Ljudske mladine in drugih.

Med seminarji in tečaji s področja ideološko-političnega

izobraževanja velja omeniti seminarja za novo sprejete člane Zveze komunistov, marksistične krožke na šolah (gimnazij), ekonomski srednji šoli in industrijsko kovinarski ter industrijsko rudarski šoli, marksistične krožke po stanovanjskih skupnostih (ti krožki naj bi vključevali poleg političnih in družbenih delavcev tudi mladino in vse ostale državljane, ki kažejo zanimanje za poglobljeni študij marksizma in sodobnega socializma), študijski članov Zveze komunistov po osnovnih organizacijah, izobraževanje vodstvenega kadra Zveze komunistov (za člane komitejev in vodstveni kader ZK bodo v okviru razgovorov »Ob sedmih zvečer« redno vsaka dva meseca razprave o aktualnih idejno-političnih problemih s področja življenja komun, v okviru tega bo še enodnevni strnjeni seminar za vse sekretarje osnovnih organizacij ZK in sekretarje rudniškega in tovarniških komitejev ZK); glede na pomembnost nalog V. kongresa SZDLJ bodo v obliki seminarja seznanili vodstva krajevnih organizacij in podružnic z nekaterimi najaktualnejšimi nalogami; za vodstva sindikalnih organizacij bodo priredili enodnevni seminar; izobraževanje v organizacijah Ljudske mladine bodo pa pripravili posebej za osemletke, srednje šole, za delavsko ter za vaško mladino.

STROKOVNO IN SPLOŠNO IZOBRAŽEVANJE

Med oblikami strokovnega in splošnega izobraževanja naj omenimo večerno osemletko, večerno ekonomsko srednjo šolo, večerna oddelka Tehnič-

ranju in programiranju izobrazbe; ostale oblike zajemajo pa še izobraževanje delavcev, izobraževanje delavcev in uslužbencev preko raznih tečajev, seminarjev in predavanj.

POLJUDNO ZNANSTVENO IZOBRAŽEVANJE

V širok krog izobraževanja je vključeno tudi poljudno znanstveno izobraževanje z namenom, da se z najpopularnejšimi oblikami in prijemi seznanijo državljanje z načeli socialistične etike, ki naj formirajo napredno nazorsko gledanje na razvoj sveta in družbe. Potrebno bo nuditi še posebej dve obliki izobraževanja družine kot osnovne celice stanovanjskih skupnosti, in to v obliki rednih večernih šol in v občasnih predavanjih. V sezoni 1960-61 bodo prišli s šolo za starše, ki bi imela tri oddelke, in sicer v Zgornjih Trbovljah, v centru Trbovelj in v Trbovljah-Zasavju.

Kot posebno obliko pomoči mladini bodo uvedli »Šolo za starše« (oziroma »Priprave za zakon«).

Na področju poljudno znanstvenega izobraževanja bo pa

Razstava v Tednu varnosti

V Trbovljih od 18 do 23 okt. V Tednu varnosti bo v Trbovljah posebna razstava, ki bo trajala od 18. do 23. oktobra t. l. Na tej razstavi bo zraven ostalih gospodarskih podjetij sodelovala tudi Strojna tovarna Trbovlje.

PRIBLIZATI LJUDSKO KULTURO NAJŠIRŠIM DELOVNIM MNOŽICAM PO NAŠIH OBČINAH

Svobode in šole naj bodo eno

V času do 15. oktobra bodo po naših občinah na dnevnem redu občinske konference Svobod in prosvetnih društev, na katerih bodo med drugim sprejemali programe bodočega dela, ki naj zajamejo v kulturnoprosvetno dejavnost najširše ljudske množice. Ob iskanju novih oblik dela se bo dejavnost naših Svobod in prosvetnih društev razen v že obstoječih društvenih sekcijah razvijala predvsem v klubih in družabnem življenju članov. Zelo važno je nadalje, da se bo to delo približalo tudi našim najmlajšim. Vsi delovni programi Svobod so sestavljeni na osnamljanju novih sekcij, tako tudi v pritegnitvi naših najmlajših. Svobode in prosvetna društva na široko odpirajo vrata našim šolam — osemletkam, gimnazijam, srednjim ekonomskim šolam, glasbenim in drugim šolam ter teže za najtesnejšim sodelovanjem z vsemi družbenimi in političnimi organizacijami na terenu. Nasprotno so se tudi šole odločile za najtesnejše sodelovanje s Svobodami oz. prosvetnimi društvi. Odpadlo bo tudi vprašanje, pod katero »firmo« naj se razvija kulturnoprosvetna dejavnost, saj je bilo to bolj formalno vprašanje, glavno je — delo, za katerega naj se zavzamejo čim širše plasti. Tako se je na primer v trboveljski občini ob občnih zbiorih Svobod oz. prosvetnih društev vključilo vanje preko 1000 pionirjev. Zavzeteje te poti je pravilno, saj vodi k množičnosti in tudi k pomladitvi vse naše kulturnoprosvetne dejavnosti nasploh. Šole kakor Svobode ter prosvetna društva na široko odpirajo vrata za udeleževanje in obeta se tedaj široka dejavnost. V novo sezono stopajo naše Svobode in prosvetna društva bogato pripravljena ter hočejo v svojem delu dostojno počastiti 20-letnico naše revolucije, o čemer pričajo tudi programi, ki so jih naše Svobode sprejele na zadnjih občnih zbiorih.

Poudarek na množičnosti

Sam občni zbor Svobode-Trbovlj je ugotovil uspehe ter napredek v delu na kulturnoprosvetnem področju. Delovni program društva, sprejet na zadnjem občnem zboru, je pa živahslika ustvarjalne dejavnosti Svobode-Center.

Društvo namerava urediti svoje klubske prostore ter bo glavne prireditve vključilo v program proslav v počastitev 20-letnice naše revolucije. Prav tako hoče dati Svoboda-Center poudarek zabavnemu življenju članov društva z rednimi mesečnimi kulturno-zabavnimi večeri. Večji poudarek bo nadalje dajalo izobrazovalni dejavnosti. Tako so na primer začrtana predavanja iz dramske ter glasbene dejavnosti in ostalih področij. Godba na pihala, ki deluje v okviru društva, bo posvetila vso skrb vzgajanju novih učencev, prirediti namerava svoj letni koncert, prirediti 6 promenalnih koncertov, več gostovanj v drugih krajih, sodelovala bo pa tudi na vseh državnih in drugih proslavah ter prireditvah.

Tudi društveni zabavni orkester bo pripravil svoj redni letni koncert ter bo nadalje

KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJO IN TIPIZACIJO SEPARACIJ

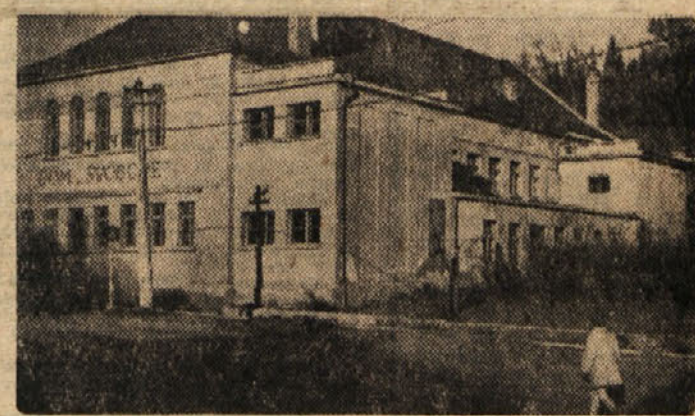
Na zadnji seji upravnega odbora Strojne tovarne v Trbovljah so imenovali posebno komisijo za standardizacijo in tipizacijo separacij — individualne proizvodnje. Za predsednika te komisije je bil imenovan glavni inženir STT tovarniš Rudl Babič.

Poudarek klubskemu življenju

V programu DPD Svobode - Zasavje v Trbovljah, ki se zavzela predvsem za poživitev dela v klubu, ki so ga odprli v začetku letošnjega leta. Zanj imajo med drugim predvidenih deset zanimivih predavanj o slovenski revolucionarni poeziji, klasični moderni glasbi, Čajkovskega »Patetični simfoniji«, likovni umetnosti Janeza Groharja, najpomembnejših iznajdbah, lepota naše domovine in podobno. Razen tega bodo v klubu člani kot tudi ostali prebivalci splošnih Trbovelj preživeli prijetne večere ob televizijskem sprejemniku, šahu in revljah. V programu Svobode Zasavje so vključili tudi vse prireditve ob 29. novembru, novoletni jelki, predpustni otroški maskaradi, 8. marca, 1. maju, 1. juniju in prazniku vstaje. V klubu pa bo verjetno vsak mesec vsaj enkrat družabni večer s programom. Veliko dvorano v domu Zasavje bodo Svobodarji uporabili tudi za celovečerne kulturne proslave. Tako načrtujejo že za december kulturni večer »Cankarjeva beseda«, namenjen velikemu piscu slovenske proze. V februarju pa bo tak večer namenjen pesniku Prešernu. Seveda pa se bodo Svobodarji iz Zasavja tudi v letošnjem letu zavzemali za vključevanje novih članov v društvo. V kolikor bo dovolj mladih igralcev, bodo v Svobodah - Zasavje ustanovili »Gledališče mladih« in morda še druge sekcije.

sodeloval na kulturnozabavnih večerih društva. Gostovali namerava na Jesenicah in ostalih revirskih centrih, pripravil se bo pa tudi za sodelovanje za RTV Ljubljana.

Moški pevski zbor »Zarja« bo pravnoval 30-letnico obstoja zbora, gostoval bo v raznih rudarskih krajih in drugod, prav tako na krajevnih in drugih proslavah. — Mešani pevski zbor »Slavček« bo slavil 10-letnico svojega delovanja, gostovati pa namerava na Jesenicah, v Rogški Slatini. V Dobri pri Celju ter v Novem Celju, prav tako bo sodeloval na vseh proslavah. — Z delom prične nadalje mladinski pevski zbor, v katerega so

V DOMU SVOBODE TRBOVLJE II SE JE RAZVILLO PREDVSEM KLUBSKO ŽIVLJENJE, KIER JE VSAK DAN DOSTI OBISKOVALCEV

Nove sekcije - nova pot dela

V društvu Svoboda Trbovlje II bo delovalo v sezoni 1960-61 devet sekcij. Društvo namerava ubrati novo pot k množičnosti na kulturnoprosvetnem področju ob sodelovanju z vsemi, ki bivajo in živijo na področju stanovanjske skupnosti Franca Farka, predvsem pa s pionirji osemletke Ivana Cankarja, s krajevno Glasbeno šolo, Ekonomsko srednjo šolo ter Gimnazijo Trbovlje.

Preko 300 mladih pionirjev in pionirk se je že vključilo v Svobodo Trbovlje II. Vsi bodo prejeli v kratkem članske legitimacije ter pričeli delati v raznih društvenih sekcijah.

V društvu je najbolj delavna pevka sekcija, ki ima 60 aktivnih pevcev in pevk ter se že

prapravlja na svoj redni letni koncert. Pevska sekcija bo sodelovala nadalje na vseh proslavah, v okviru prireditve kluba ter na rednih tovariških večerih članov, ki bodo vsak mesec. Pevski zbor bo napravil več gostovanj, med drugim tradicionalno gostovanje na Slovenskem Javorniku. V počastitev 20-letnice revolucije bo v maju 1961 revlja pevskih zborov trboveljske doline.

V klubu društva bo novourejeni oder lutkovne sekcije omogočil redno delo tega gledališča, ki ima v programu tri premiere in redne predstave ob nedeljah popoldne, po potrebi tudi med tednom, posebej pa še za pionirje osemletke Ivana Cankarja. — Z delom bo pričel mladinski tamburaški zbor, harmonikarski zbor, dramski krožek pionirjev ter mladinski pevski zbor osemletke Ivana Cankarja, ki se je vključil v Svobodo Trbovlje II.

Knjižnica, ki posluje v društvenih klubskih prostorih, se bo povečala ter pridobila najmanj 200 kvalitetnih knjig, in to predvsem za mladino.

Zabavni ansambel »Veseli rudarji« bo pripravil celovečerno prireditev, sodeloval na rednih tovariških večerih članov društva ter izvedel več gostovanj — Najtesneje bo nadalje gostovala z društvom krajevna Glasbeno šola, ki bo sodelovala na raznih proslavah društva ter izvajala svoj javni program v okviru Svobode.

Najboljše pogoje za še večji razvoj ima klub Svobode, v čigar sestavi bodo delale razne društvene sekcije, med njimi na primer televizijski krožek in jahovska sekcija. Literarni krožek bo priredil v klubu 6 literarnih večerov, in sicer 3 domačih avtorji, tri pa z gosti iz Ljubljane.

so vključili pionirji osemletke »Lojzeta Hohkrauta«.

Pionirsko gledališče v društvu bo pripravilo dve prireditvi, in sicer igrice »Kekec« ter Večer pravljic. Gledališče mladih bo sodelovalo v klubu s prirejanjem večerov mladih ljubiteljev gledališča ter sodelovalo pri uprizoritvah gledališča in pri pionirskem gledališču.

Gledališče bo pripravilo tri premiere ter izvedlo Cankarjevo in Prešernovo proslavo. Priredilo bo dvojno predavanje o gledališki umetnosti. Člani gledališča bodo obiskali gledališča v Ljubljani, gostovali pa nameravajo v Zagorju, Hrastniku in Velenju. Gledališče Svobode-Center bo nudilo pomoč dramskim odsekom prosvetnih društev in Svobod na območju Trbovelj. — Recitacijski zbor bo sodeloval na proslavah in klubskih večerih. Filmska komisija bo pa skrbela za predvajanja iz filmske umetnosti ter seznanjala prijatelje kina z zanimivostmi in problematiko na tem področju.

Komisija za družabno in izobrazovalno delo članov bo skrbela za reden program dela v klubu. Obnovili se bodo v klubu tudi večeri za žene, ki bodo odšli vsako sredo ob 19. uri. — V tej sezoni bo delovala v klubu šola za starše, nadalje bodo na dnevnem redu zdravstvena predavanja, ljudnoznanstvena predavanja, glasbena predavanja, predavanja o filmih, razgovori z vodilnimi ljudmi v občini ter predavanja iz marksistične znanosti. Vseh predavanj v okviru kluba bo v novi sezoni 37. Za poživitev družabnega življenja članov in prijateljev društva bodo vsaki prvi četrtek v mesecu družabni kulturni večeri. V delovnem programu društva so razen tega tri javne oddaje: »Pokaži, kaj znaš«.

Program Svobode Trbovlje II. pa obsega tudi najtesnejše povezavo z ostalimi društvi ter prirejanje raznih letov. Program je bogat, obstajajo pa tudi vse možnosti, da se izvrši. Pot, ki jo je nastopilo društvo, da sodeluje z vsemi, predvsem pa s šolami, je pravilna. Od dejavnosti novega upravnega odbora te Svobode je pa v veliki meri odvisno, kako se bo bogati program dela v društvu v celoti izvršil.

NOVI DIREKTOR INDUSTRIJSKE RUDARSKE ŠOLE V TRBOVLJAH

Na izpraznjeno mesto direktorja Industrijske rudarske šole v Trbovljah je bil imenovan tov. Franc Princ, ki je s 1. oktobrom t. l. nastopil svoje službeno mesto.

Požrtovalnemu kulturnoprosvetnemu delavcu želimo na njegovem novem službenem mestu mnogo uspehov.

DRUŽBENO-EKONOMSKO IZOBRAŽEVANJE

Izpopolnjevanje vedno obsežnejše funkcije proizvajalca — upravitelja zahteva tudi bolj sistematično izobraževanje kadrov v gospodarskih organizacijah in izven njih. Tako bo v okviru trboveljske Delavske univerze v sezoni 1960-61 delovala večerna šola za delavsko samoupravljanje, ki bo ena od oblik sistematičnega družbeno-ekonomskega izobraževanja. Šola je v prvi vrsti namenjena predsednikom delavskih svetov in upravnim odborom gospodarskih organizacij, članom delavskih svetov in upravnih odborov, članom klubov mladih proizvajalcev in odbornikom sindikalnih podružnic.

Razredne šole za delavsko upravljanje bodo organi-

organov družbenega samoupravljanja (za vodje hišnih svetov, za stanovanjske skupnosti, za upravne odbore bolnice, za šolske odbore, za člane skupščine socialnega zavarovanja, za člane svetov občinskega ljudskega odbora in za zbor proizvajalcev ObLO), razen tega bodo pa pripravili še nekaj predavanj s področja gospodarstva in socialnega zavarovanja.

V SEDANJIH PROSTORIH TRBOVELJSKE KNJIŽNICE, KI SE BO V KRAJEM PRESELILA V NOVE PROSTORE SENIATKINJATX

ziranje seminarji za člane delavskih svetov in upravnih odborov ter komisij pri delavskih svetih v gospodarskih organizacijah v strnjeni obliki. Sicer bodo posvetili vso pozornost izobraževanju članov delovnih kolektivov, članov združenih svetov in upravnih odborov kmetijskih združenj.

Naročite se na »Zasavski tednik«

Pogovori mimogrede

Martina Funkla z Dola pri Hrastniku poznajo daleč naokrog. Težak invalid je. Leta 1957 je zaradi zarbne bolezni izgubil obe nogi, toda v njem je ostalo toliko volje in ljubezni do dela, da se Dolanci kar niso začudili, ko je nedavno tega ustreli na lovu prav lepega srnjaka. Njegovi lovski tovariši ga peljejo na invalidskem vozičku do lovišča, kjer Martin preži na divjačino. In nemalo krat pride domov z lovskim plenom.

Martinova življenjska pot je bila vesekoz, težka in grenka. Takole pripoveduje o njej:

— Rodil sem se leta 1906. Očeta nisem poznal. Umrl je, ko mi je bilo komaj dve leti. Z desetimi leti sem odšel k hmetu Ramšaku, kamor me je dala mati, da smo se lahko preživljali. Na Kalu so se vedno zbirali lovci, ki so v gostini pripovedovali svoje lovske dogodivščine in storije. Zelo rad sem se prišel nadušiti, v katero pa zaradi mladosti nisem mogel vstopiti. Po trinajstih letih kmotovanja me je pot zanesla

med hrastniške ruderje. Med njimi sem ostal vse do leta 1944. Majskega dne tistega leta sem odšel v partizane in paritizani po Dolenski vse do kraja vojne.

Leta 1946 sem postal član dolske lovske družine. Neizmerno sem se veselil dni, ko sem »pohajkoval« po bližnjih in daljših gozdovih za zajci, srnami, pa tudi divjinami prašiči. Bolezen je prekinila lov. Novembra 1957 sem izgubil obe nogi.

Martin se je posebno razživel, ko je pripovedoval o srečnem poletnem juljskem dnevu, ko je nepričakovano »upihnil« lepega srnjaka.

— Ne morete si sploh misliti, pripoveduje Martin, kako vesel sem bil, ko sem ustreli srnjaka, posebno zato, ker me tovariši z Dola pripeljejo na lovišče v mojem invalidskem vozičku in ne morem hoditi. Menda sem za svojo srečo na lovu hvalen prav vsem članom dolske lovske družine, ki so dali tudi posebno lovišče, kjer čisto krat prežim na divjačino.

Mnogo, prav mnogo bi vam lahko povedal Martin o lovu in življenju, ki mu kljub temu, da je invalid, ni vzel volje in veselja, da ne bi kdaj pa kdaj prišel za lovsko puško in rog in se naprej »jagala«.

(Nadaljevanje.)

Spustil se je po ozkem stopnišču in odprl se ena, to pot steklena vrata; pred seboj je zagledal veliko klet z obokanim stropom in okroglim plesiščem, obdanim z mizami za pice in gledalce. Primož se je stisnil k prvi mizi, kjer je bilo še nekaj prostora. Z odra na nasprotni strani je bobnela čudna mešanica zvokov iz trobent, harmonik, violin in klavirja; sredi dvorane so bolj skakali kakor plesali paški z deklinami, ki so jih zdaj pritiskali k sebi, zdaj premetavali kakor žoge. Opravljeni so bili v običajni paški »kroj«: nosili so na čelo potisnjene cepce, kričele barvne ovratne rute, karaste sukniče, temne hlače in lakaste čevlje, brez katerih ne gre pravi paški nikdar plesati. Dekline so bile zelo pomankljivo oblečene in še tisto, kar so imele na sebi, so jim divji paški sproti trgali z života, tako da je med gledalci nekaj krepostnih Angležin ječalo od studa, ki pa je moral biti precej pomešan z naslodo, ker ni nobena ustala in bla ven.

Primož je med tem načel svojo buteljko vina. Pri isti mizi sta sedela dva novorojenca iz Kopenhage. Mlada gospa z rdečimi lasmi in prosojno severnjaško poltjo je zardevala od sramu, njen mož je pa pomnil Primoža cigareto in mu dejal:

— »Kaj takega se vidi samo v Parizu. Veste, jaz sem pravnik in se specializiram za kriminalistiko. Sama teorija ne zadostuje in tole je zame nekakšen praktični seminar. Le pogledite, kakšni izraziti zločinski tipi! Kako naravno, sproščeno se vedejo!«

»Mhm,« je pritrdil Primož, ki se

RAZSTAVA

Anžel, Hočevar, Remec

V dneh od 3. do 10. t. m. so razstavljali v trboveljskem Delavskem domu trije bruci Akademije za likovno umetnost. Hočevar, domačin, in dva Ptujčana so razgrnili pred nami okoli 50 drobnih listov: risb s tušem, akvarele, gvaše in linoreze. Njihova dela so iskreno izpovedi njihovega odnosa do življenja in mladosti, ki budno opazuje življenje v vseh tančinah. Kljub mladim letom je njihov izraz že dokaj klen in obeležuje vsakega posebej.

HOČEVAR je predvsem odlični risar (osnove je dobil pri prof. akad. slikarju na Gimnaziji Trbovlje), ki z jasno črto in določnim razpoloženjem opozarja na povsem vsakdanje motive malih drobnih bitij, neznatne v izrazu, a zato tembolj zahtevajočega ostrega opazovanja in posebne pozornosti. Ti razvijajoči se otroci so nam prepričani na milost in nemilost ter se tega zavedajo. Globoka misel mladega risarja natančnega obiskovalca pretrese in ga angažira v nepovršnosti. Predvsem tehnično, je interesantna slika vasi, v kateri je porabil kot material pesek, terpentini, firmež in barvo, in s tehniko dosegel doslej še ne videno kombinacijo barv v sliki vas. Ne samo iskanje novih tehnik, temveč tudi sama motivika govori v prid Hočevarju, ki si je izbral zelo težavno pot do uspeha, pa je pri tem do kraja nepo-

pustljiv. V nobenem njegovem delu ne zasledimo modne manire, niti konvencije publiki, kar je presenetljivo in razveseljivo.

ANŽEL, po rodu Ptujčan, se nam je prvič predstavil in do njega ne moremo imeti tako jasnega stališča. Značilna zanj na tej razstavi je mnogo izraznih načinov, precejšnja samokritičnost, močan poudarek iskanja, predvsem estetske dovršenosti risbe. V slikarstvu, ki vključuje motiv iz Haloza, Don Kihot, Piskrovec, Muzikanti so le izbrani listi iz ob-

širnega opusa njegovega interesa.

REMEC se je na tej razstavi pokazal najbarvitejši, najbolj slikarski. Že je našel sebi najustreznejši ton modrozelene barve, v katerem nam predstavlja motive iz okolice Ptuj in z Ohrida. Ostre kontraste umirja na enotno barvno skalo, sliko prepričljivo in interesantno reže, zanimivejša mu je pokrajina kot človek.

Mladim umetnikom se zahvaljujemo za primeren izbor letniške sezone in jim želimo pri študiju veliko uspeha.

TRIJE MLADI UMETNIKI V RAZGOVORU OB OTVORITVI NJHOVE RAZSTAVE V DELAVSKEM DOMU

UČITELJSKA KONFERENCA V TRBOVLJAH

30. septembra t. l. so se zbrali učitelji obeh osemletk, ki prvi letošnji konferenci. Uvodoma je predavala Helena

Puhar o spolni vzgoji v osnovni šoli. Iz njenih izjavij povzemanj:

Ker je spolnost del človekovega življenja, se mora v njej izražati osnovni humanistični odnos do oseb drugega spola in pri tem pojasnjevanju pravilne usmerjenosti mora sodelovati tudi reformirana šola. Mnenje, ki je prevladovalo doslej, da je v tem vprašanju primarna družina, je treba dopolniti s šolskim poukom. Metode, ki naj jih učitelji pri tem uporabljajo, so zbrane v priročniku za spolno vzgojo in pouk na osnovni šoli, ki ga je izdal Svet za šolstvo LRS. Na roditeljskih sestankih bodo o tem starši podrobneje obveščeni.

V drugem delu konference je pedagogski svetovalec Herman Pečnik opozoril učitelje na aktualne naloge v tem šolskem letu. Niti po prvem niti po drugem delu konference ni bilo diskusije, kar je zaskrbljujoč pojav v pedagogskih vrstah, saj privatno obravnavamo mnogo perečih problemov.

J. Z.

PREDAVANJA V TRBOVLJAH

Delavska univerza v Trbovljah je v Tednu otroka pričela s predavanji. V predavalnici Delavskega doma je dr. Franca Mis iz Ljubljane obravnaval temo »Duševna higiena s posebnim ozirom na otroke«. Žal pa je bilo to prvo predavanje slabše obiskano.

V klubu Svobode Trbovlje II bodo pa ta teden pričeli z rednimi večeri za naše žene, ki bodo odšle vsako sredo ob 7. uri zvečer. Kot prvo predavanje bo na dnevnem redu tema »Nagnjenje otroka in njegov bodoči poklic«. Po predavanju bo razgovor z ženami o bodočem programu zanje. Predmetno predavanje bo na dnevnem redu tudi v klubu Svobode-Zasavje v Trbovljah, in sicer v petek, prav tako ob 7. uri zvečer.

Bralci nam pišejo

IZ LITJE IN OKOLICE

Občni zbor delavsko prosvetnega društva Svoboda Litje. Pretekli ponedeljek je bil v Zadrudnem domu v Litji občni zbor delavskega prosvetnega društva »Litja«. O programu dela, ki so ga sprejeli na obnem zboru, bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Uspešno praznovanje ob Tednu otroka v Litjski občini. Inicijativni odbor občinske Zveze prijateljev mladine v Litji je skupaj z občinskim odborom Socialistične zveze pripravil praznovanje ob letošnjem Tednu otroka v Litjski občini. Vrsto prireditelj so začeli predzadnjo nedeljo dopoldne z balinarskim turnirjem pionirjev Litje na bališki Prednici, popoldne pa pa balinarski turnir v sodelni sodelni Litjskega Zadrudnega doma. V četrtek zvečer je bil v dvorani Litjskega klina roditeljski sestanek. V petek so imeli dve filmski predstavi, v prostorih osnovne šole Litja so pa sprejeli in pogostili vse rejenice.

Praznovanje ob letošnjem Tednu otroka so v Litjski občini pričeli v nedeljo dopoldne. Na zaključni prireditvi so nastopili mladinski pevski zbor iz osnovne šole Smartno, gošenci Glasbene šole Litja, učenci Litjske osemletke in učenci iz Litjskega otroškega vrtca.

SE ENKRAT: VEČ POMOČI

Članek je tendenciozen in ga drugače ni mogoče sprejeti. Njegov namen je izražati v tistem stavku, ki omenja KGPZ Litja. Vendar enostavni članek se običajno ne objavlja, zato je bilo treba napisati še nekatere stvari. Se več: trditelj stavka, ki omenja KGPZ Litja, je izmisličen in neodgovoren!

Pisec članka je napisal, da so člani sadarske skupnosti že večkrat zaprosili KGPZ Litja, naj jim ob času škropljenja sadnega drevja pošlje ljudi, ki bodo to delo strokovno opravili. Zadržati nas je izjava tovariša predsednika sadarske skupnosti Primskovo, ko nam je povedal, da mu pravijo v zadrugi, koliko stane strokovna pomoč od zunaj. V resnici so pa vse strokovne usluge, ki jih napravi KGPZ Litja kmetijskim sadarjem, zastopni, res je pa, da brez konstruktivno nakazanih problemov ne moremo pomagati.

Ing. Boris Skalin

Z DOL PRI LITJI

nim članom sekretariata omogoči obisk raznih seminarjev, da se čimbolj usposobijo za delo v mladinski organizaciji.

Zastopnik kmetijske zadrage je v razpravi dejal, da danes kmetijstvo potrebuje čimveč solahni ljudi, zato naj bi mladina na svojih sejah in sestankih razpravljala tudi o odhodu mladine v kmetijske šole. Objubljeni je tudi nadaljnjo pomoč mladini pri njenem delu.

Na koncu je mladina izvolila nov odbor, ki bo prihodnje leto odgovoren za delo mladine na Dolah.

Tudi na Dolah vodovod. — Ker na Dolah do sedaj niso imeli zdrave pitne vode, so se vsačani odločili za gradnjo vodovoda. Terec, po katerem bo potekal vodovod, je kamnit, zato bodo imeli s kopanjem jarkov precej dela in tudi stroški bodo veliki. Zgradnja delov, ki jih opraviš v prostovoljnem delu, v ostalem pa računajo na pomoč Oblo Litja. Z deli bodo pričeli še ta mesec. Če ne bo nepredvidenih ovir, pričakujejo, da bodo imele gospodinje prihodnjo pomlad pitno vodo v hišah.

V. T.

IZ TRBOVELJ

Novi stanovanec v stolpnici Elektrarne. — V novo stolpnico trboveljske Elektrarne, ki stoji na nekdanjem Dežmanovem travniku, so se prejšnji teden vselili prvi stanovanjci. Medtem ko so stanovanja sedaj zasedena, so pa v stavbi še prazni trgovski in drugi poslovalni lokali, ki čakajo na vasielje. Med njimi je tudi trboveljska ljudska knjižnica, ki bi se lahko vselila takoj, saj so prostori zanje pripravljeni, vendar mora še čakati na potrebno opremo, ki je bila malo pozno naročena.

Začela se je politična šola za prosvetne delavce. — V sredo, 3. oktobra, je pričela z delom politična šola za prosvetne delavce, ki bo trajala 6 mesecev in imela pouk dvakrat tedensko. Program za to šolo se delno razlikuje od že delujočih dveh političnih šol. Tem trem političnim šolam pa se bosta še ta mesec priključili dve mladinski politični šoli.

Kar 200 pionirjev se je prijavilo v dramski krožek. — V okviru Svobode-Center v Trbovljah deluje tudi dramski pionirski krožek, ki je že pričel z delom. Vanj se je prijavilo rekordno število pionirjev in pionirk — okrog 200. Po izbranih avditih jih je ostalo še 80. Kateri so razdelili v 4 skupine ter se začeli delati. Vodita jih učitelj Jelko Potočan in učiteljica Geni Rakova.

Mladina se izobražuje

80-191 kliče 02

LITJA 02:

V nedeljo, dne 2. oktobra zvečer, je neznanec na ovinku ceste III. reda v Jernici požgal preko ceste drugo Okol. 23. ure je po cesti pripeljal mopedist Janez Bokal. Z mopedom se je zaletel v drog in se prevrnil. Mopedist je postal neposredovan, na mopedu je postal okoli 10.000 din škoda. V ponedeljek, 3. oktobra, se je ob 16.30 uri pripeljal na Valvasorjev trg v Litji prometna nezgoda. Sofer Franc Borštnik iz Gabrovnice nad Litjo je upravljal Unimog S-4075 in prikolico S-1162. Zaradi nepravilne vožnje je na Valvasorjevem trgu pri zaviljanju v desno zavozil v hlo štev. 1. Materialne škode je okoli 16.000 din.

V soboto, 3. oktobra, je vozil po cesti III. reda Ljubljana — Smartno osebnih avtomobil S-3217 Franc Kogovšek. Zaradi prevelike hitrosti je v Stangarskih poljanah pri hlo štev. 12 zavozil v ceste in se dvakrat prevrnil. Na avtomobilu je za okoli 15.000 din škoda.

V nedeljo, 3. oktobra, se je dogodila na cesti III. reda v Litji prometna nezgoda. Voznik je osebnega avtomobila H-17500 je manjkano predvsem v kmetijskem vozilu zaradi prevelike hitrosti prevel v levo, nato v desno in spet v levo in končno s ceste in zadela v skalo. Na vozilu je za okrog 20.000 din škoda.

TRBOVLJE 02:

V nedeljo 3. oktobra so na dnevnem iskanju našli truplo pogrešanega Antona Jančiča, staršega štiri leta in pol, doma s Kleka, štev. 3 nad Trbovljami. V Antona Jančiča pogrešali. Nahu so ga našli v glinokopu Vasele Kleka. Zašel je v blato, iz katerega se ni mogel rešiti in tudi po klicanju na pomoč, ker je bil na nesrečno gluhonem.

HRASTNIK 81-602:

V nedeljo, 3. oktobra, zvečer je pripeljal prometna nezgoda. Zgornjem Hrastniku okoli 12. ure. Motorist Drago Ruznjak je ovinku vozil s precejšnjo hitrostjo in prevel v desno, nato v levo in spet v levo in končno s ceste in zadela v skalo. Na vozilu je za okrog 20.000 din škoda.

»Imenitno! Tale vodnik še poseka čuvaro v Panteonu, ki toči pred turisti solze na Rousseaufevem grobu,« si je mislil Primož.

»Le pogledite! Ne konca ne kraja ni težko obloženih kamionov, ki vozijo noter zaklano živino, goro zelenjave in rib, vreče, zaboje. Čaka jih že na tisoče rok, ki vse te dobrote sproti raztovarjanju.«

Res so se sukale okoli kamionov velike trume delavcev, ki so blago bodisi odnašali, bodisi prevažali v vozičkih. Med njimi je Primož opazil nekaj krepih atletov, kakršni so se prejšnji večer mudili v »močvirski« beznici. Lotili so se velikih vreč in jih prenašali kakor lahke culice.

(Dalje prihodnjik)

7 NA DNU PARIZA

je spomnil na šoferjevo pripovedovanje o inscenirani komediji.

»Zakaj se pa vi zanimate za spodnje plasti vlemesta? Ali ste morda sociolog?«

»Ne, jaz sem po naključju zašel sem.«

Tisti hip je godba utihnila in muzikantje so obstali, kakor odreveneli od groze: v rokah apašev so se zablistali noži; deklinine so zavreščale in se stisnile skupaj v drhtečo kopico razgaljenega mesa; eden izmed apašev je vrgel golo plesalco ob tla, pokleknil nanjo in ji grozil z nožem; nekaj apašev je navalilo nanjo in hotelo deklinino osvoboditi, a v hrbet so jim skočili drugi, ki so tudi vsi potegnili nože.

Med Cookovo izletniško karavano je nastal silovit poplah. Zenske so zamislile, si zakrivale obraz in se tesno odklepale svojih spremljevalcev. Mlada kriminalistova žena je omahnila možu v naročje kakor mrtva. Več anglosaških junakov je ustalo in vpilo:

»Policija! Kje je policija?«

Tedaj je vdrla spozn stranska vrata noter šest možakov v polcitindrih in podloženih dežnih plaščih, kar je bila v tistih letih priljubljena meščanska noša pariških policijskih agentov.

Naperili so pištole v najbolj nevaren klobčič pretepačev in jim zaklicali:

»Roke kvišku!«

Možje postavbe so očitno uživali v podzemlju velik ugled. Ko bi trenili, so se apaši zavrneli kakor sveče, pomolili roke v zrak in iz odprtih dlani so jim noži zažvenketali na tla.

»Kdo je začel? Kdo je prvi potegnil nož?«

»Gaston! Gaston je začel!« so zakričale razuzdane punčare kakor iz enih ust.

»Kdo je Gaston? Gaston naj stopi bliže!«

Cokati in plečati Gaston je stopil pred agente — krotek kakor jagnje. Agenti so ga uklenili in postavili za hip k zidu. Nato so pobrali na tleh ležeče nože in zagrozili drugim slikalom. »Če se bo to še kdaj pripetilo, bomo vse pozapirali.«

Potem so Gastona pograbili, ga obkolili in odpeljali ven.

Gledalci so si oddahnilli.

»Kako strašno, pretresljivo, pa tudi skrajno zanimivo doživeti!« je vzdihnila kriminalistova žena, ki se je medtem prebudila iz omedlevice.

»Da, da,« se je oglašil njen mož, »kriminalistična psihologija ima pred seboj še neizmerno, neraziskano področje.«

Tačas so muzikanti spet prišli in ga godala in klet so to pot zalili zvoki pridruženih, sladke plesne melodije.

Družnica, ki se je malo prej spopadla na življenje in smrt, je složno posedla na stopnice pred muzi-

REZERVRIRANO ZA ŠPORT

PRVENSTVENO TEKMOVANJE V LJUBLJANSKI NOGOMETNI PODZVEZI

VISOKA ZMAGA RUDARJA IZ HRASTNIKA

RUDAR (HRASTNIK) : KAMNIK 8:0 (2:0)

V Hrastniku težko pričakovana tekma četrtga kola prvenstvene tekmovalnice med domačim Rudarjem in Kamnikom se je po tipično prvenstvenem dvoboju končala z visoko zmago Rudarja. Tekma sicer v začetku ni navdušila gledalcev, saj so domači zaigrali precej nerazvito in razglašeno, preveč je bilo tudi nepotrebnih kombinacij. Gledalci, ki se jih je to pot zbralo kakih 400, so morali čakati na prvi zadetek kar 25 minut. Tedaj je iz levega krila podano žogo poslal v mrežo Kovač. Po prvem golu je postala igra bolj razvita. Potem, ko je Zorčič dosegel v 37. minuti drugi zadetek, so domačini nekoliko popustili, igralci iz Kamnika so pa začeli surovo igrati in so tako

pokazali kar cel repertoar grobosti, tako da je imel glavni sodnik Sevec iz Ljubljane, ki je sodil dobro, precej dela.

Drugi del se je pričel z živahnimi akcijami domačinov, ki so izvedli pravo ofenzivo na vrata gostov. Serijo golov je začel Urlep v 81. minuti - 3:0; v 83. Zorčič - 4:0; v 75. minuti potem, ko je žoga šla po nogah petih igralcev, Kovač - 5:0; v 81. minuti - Milinovič 6:0; v 85. Bi-

DVE TOČKI ZA BRATSTVO IZ HRASTNIKA

BRATSTVO (HRASTNIK) : LITJA 2:1

Moštvo Bratstva je v nedeljo igralo v prvenstveni nogometni

derman, potem, ko je sam preigral nasprotno igralce in vratarja - 7:0 in v 88. minuti Milinovič - 8:0.

Domačini so v tej tekmi v vseh pogledih prekašali goste razen v grobosti. Priporočamo, da kaže, da bo morala LNO ostreje ukrepati, če bodo Kamničani še naprej tako igrali.

Predtekme med mladinskima moštvoma obeh klubov ni bilo, ker so prišli gostje prepozno in je tako Rudar zmagal z rezultatom 2:1 (1:0). Bratstvu je to prva zmaga po štirih kolih prvenstvenega tekmovalstva v LNP.

tekmi z moštvom iz Litije na domačem igrišču. Tekma se je končala z zmago Bratstva z rezultatom 2:1 (1:0). Bratstvu je to prva zmaga po štirih kolih prvenstvenega tekmovalstva v LNP.

Atleti - uspešni

V nedeljo je bilo na stadionu Rudarja veliko ljubiteljskega tekmovalstva v »B« program. Tokrat sta nastopili samo moški in ženske ekipi Litije in domačega Rudarja, toda dvoboj je bil kljub temu zanimiv, saj so tekmovalci dosegli nekaj razmeroma dobrih rezultatov. Rudarjeva ekipa je bila boljše kar dokazujejo tudi rezultati in dosežene točke, saj so tako moški kot ženske preprečili premagati svoje nasprotnike.

Rezultati moških ekip:

Tek 100 m: Deželak Franc (R) 11,8; Plajhner (R) 12,1; Krizan (L) 12,1.

Tek 400 m: 1. Sere (R) 55,9; 2. Krizan (L) 56,1; 3. Soba (R) 59,8.

Daljšina: 1. Vajdič (R) 55,9 m; 2. Citar (R) 54,6 m; 3. Deželak Franc (R) 53,2 m.

Krogla: 1. Vajdič (R) 11,88 m; 2. Marčič (L) 11,39 m; 3. Kugovica (L) 9,76 m.

Višina: 1. Vresek (R) 165 cm; 2. Kos (R) 155 cm; 3. Deželak Alojz (R) 155 cm.

Tek 1500 m: 1. Dimc (L) 43:17; 2. Soba (R) 43:25; 3. Sere (R) 44:22.

Tek 3000 m: 1. Brvar (R) 9:36,5; 2. Laznik (R) 10:01,8; 3. Ričko (R) 10:49,0.

ROKOMETNA LIGA SKROMNA ZMAGA

V petem kolu je bil Rudar gost ljubljanske Olympia, in zmagal z rezultatom:

RUDAR : OLYMPIJA 2:1 (1:1)

Olympia, letošnji novinec v republiški rokometni ligi, je tudi tokrat ostala brez točk. Sicer je pa v tem kolu imela dokaj težko nalogo, saj je morala v boju s tehnično boljše ekipa. Toda spričo poštenosti igre in nekaterih dobrih igralcev je Olympia dosegla časten rezultat in pri tem pokazala igro, ki ji še daje upanja, da lahko postane ena izmed najboljših v Sloveniji. Seveda so h končnemu rezultatu precej pripomogli tudi Rudarjevi, ki so pretežni del tekme igrali razmeroma slabo. Sprva je kazalo, da bodo domači doživeli katastrofo, saj je Rudar že v nekaj minutih igre vodil 1:0. Toda tu se je pa zataknilo. Obramba Rudarja je z nezanimivim in taktično povsem napadeno igro dovolila domačim napadalcem, da so v preveč streljani in tudi dosegli gole.

Tudi v drugem polčasu pri rezultatu 1:1 ni Rudarja se silovanja na beletno sprememba, toda minimalna prednost je goste je nekoliko prišla, da so zaigrali boljše in tako zasluženo osvojili obe točki. Sodnik iz Ajdovščine je sicer dobro vodil tekmo, zlasti v prvem delu, medtem ko je v drugem delu dovolil precej ostro igro za kar je pa v večini primerov kaznoval le Rudarja.

Rudar je nastopil z naslednjimi igralci: Lopan, Odizek, Ačkun (1), Škrinjlar (4), Zagar (2), Zupanc (1), Jazbec (1), Klančičar (2).

RUDAR B : PARTIZAN (Zidani most) 29:9 (12:4)

V tekmi zasedave rokometne lige je Rudar na domačem igrišču preprečil premagati dokaj slabega nasprotnika. Najboljši so bili Tavželj (9), Bernik (8) in Breznikar (7).

Rise: Milan Batista

Prigovor: Ivan Abram

109. - Poslušal je še nadalje in čutil različne domneve o tem, kaj so v mestecu mislili, da se je pripetilo z njimi. Sredi tega premišljevanja ga je pa prebujala gospa Harper, ki je odhajala domov. Tudi tekla Polly in Sid sta si voščila lahko noč in oba požirala solze. Tom je pa moral mirovati, dokler tekla Polly ni legla v posteljo, kjer je kdaj pa kdaj zavzdihnila iz strtega srca, nemirno pokajljevala in se obračala.

110. - Zdaj se je Tom prikradel izpod postelje, po prstih stopil do nje, obsentil svečo in gledal teta. Smilila se mu je. Sklonil se je nad njo, ji poljubil uvelo stegno, potem jo je pa ubral naravnost ven in zaprl vrata za seboj. Vračal se je po poti do tistega kraja, kjer je pristajal brod. Tam ni našel nikogar in je bahavo korakal po krovu, kajti vedel je, da je parnik neobjuden.

111. - Odvezal je čoln, smuknil vanj in kmalu previdno veslal po reki. Ko je bil oddaljen kak kilometer od mesta, je obrnil čoln povprek in se močno upiral v vesla. Imelo ga je, da bi vzel čoln s seboj. Vedel je pa tudi da bodo čoln iskali in da bi to iskanje lahko privedlo do neželjenih odkritij. Zato je stopil na breg in odšel v gozd. Sedel je in počival. Mučiti se je moral, da ni zaspal, kajti noč se je že precej nagibala h koncu.

112. - Lep dan je že bil, ko se je spet znašel na obali nasproti peščenega brega. Malce je še posedel, dokler ni sonce visoko vzhlo, potem je pa skočil v reko. Nekoliko pozneje je obstal ob vzhodu v taborišče. Z obleke mu je curljala voda in natanko je slišal, kako je Joe dejal Hucku: »Tom je zvest in Tom se bo povrnil, ne bo nama pobežnil!« - »Tu sem,« je vzkliknil Tom zmagoslavno in kar se da imenito prikorakal k njima...

109. - Poslušal je še nadalje in čutil različne domneve o tem, kaj so v mestecu mislili, da se je pripetilo z njimi. Sredi tega premišljevanja ga je pa prebujala gospa Harper, ki je odhajala domov. Tudi tekla Polly in Sid sta si voščila lahko noč in oba požirala solze. Tom je pa moral mirovati, dokler tekla Polly ni legla v posteljo, kjer je kdaj pa kdaj zavzdihnila iz strtega srca, nemirno pokajljevala in se obračala.

110. - Zdaj se je Tom prikradel izpod postelje, po prstih stopil do nje, obsentil svečo in gledal teta. Smilila se mu je. Sklonil se je nad njo, ji poljubil uvelo stegno, potem jo je pa ubral naravnost ven in zaprl vrata za seboj. Vračal se je po poti do tistega kraja, kjer je pristajal brod. Tam ni našel nikogar in je bahavo korakal po krovu, kajti vedel je, da je parnik neobjuden.

111. - Odvezal je čoln, smuknil vanj in kmalu previdno veslal po reki. Ko je bil oddaljen kak kilometer od mesta, je obrnil čoln povprek in se močno upiral v vesla. Imelo ga je, da bi vzel čoln s seboj. Vedel je pa tudi da bodo čoln iskali in da bi to iskanje lahko privedlo do neželjenih odkritij. Zato je stopil na breg in odšel v gozd. Sedel je in počival. Mučiti se je moral, da ni zaspal, kajti noč se je že precej nagibala h koncu.

112. - Lep dan je že bil, ko se je spet znašel na obali nasproti peščenega brega. Malce je še posedel, dokler ni sonce visoko vzhlo, potem je pa skočil v reko. Nekoliko pozneje je obstal ob vzhodu v taborišče. Z obleke mu je curljala voda in natanko je slišal, kako je Joe dejal Hucku: »Tom je zvest in Tom se bo povrnil, ne bo nama pobežnil!« - »Tu sem,« je vzkliknil Tom zmagoslavno in kar se da imenito prikorakal k njima...

109. - Poslušal je še nadalje in čutil različne domneve o tem, kaj so v mestecu mislili, da se je pripetilo z njimi. Sredi tega premišljevanja ga je pa prebujala gospa Harper, ki je odhajala domov. Tudi tekla Polly in Sid sta si voščila lahko noč in oba požirala solze. Tom je pa moral mirovati, dokler tekla Polly ni legla v posteljo, kjer je kdaj pa kdaj zavzdihnila iz strtega srca, nemirno pokajljevala in se obračala.

110. - Zdaj se je Tom prikradel izpod postelje, po prstih stopil do nje, obsentil svečo in gledal teta. Smilila se mu je. Sklonil se je nad njo, ji poljubil uvelo stegno, potem jo je pa ubral naravnost ven in zaprl vrata za seboj. Vračal se je po poti do tistega kraja, kjer je pristajal brod. Tam ni našel nikogar in je bahavo korakal po krovu, kajti vedel je, da je parnik neobjuden.

111. - Odvezal je čoln, smuknil vanj in kmalu previdno veslal po reki. Ko je bil oddaljen kak kilometer od mesta, je obrnil čoln povprek in se močno upiral v vesla. Imelo ga je, da bi vzel čoln s seboj. Vedel je pa tudi da bodo čoln iskali in da bi to iskanje lahko privedlo do neželjenih odkritij. Zato je stopil na breg in odšel v gozd. Sedel je in počival. Mučiti se je moral, da ni zaspal, kajti noč se je že precej nagibala h koncu.

112. - Lep dan je že bil, ko se je spet znašel na obali nasproti peščenega brega. Malce je še posedel, dokler ni sonce visoko vzhlo, potem je pa skočil v reko. Nekoliko pozneje je obstal ob vzhodu v taborišče. Z obleke mu je curljala voda in natanko je slišal, kako je Joe dejal Hucku: »Tom je zvest in Tom se bo povrnil, ne bo nama pobežnil!« - »Tu sem,« je vzkliknil Tom zmagoslavno in kar se da imenito prikorakal k njima...

109. - Poslušal je še nadalje in čutil različne domneve o tem, kaj so v mestecu mislili, da se je pripetilo z njimi. Sredi tega premišljevanja ga je pa prebujala gospa Harper, ki je odhajala domov. Tudi tekla Polly in Sid sta si voščila lahko noč in oba požirala solze. Tom je pa moral mirovati, dokler tekla Polly ni legla v posteljo, kjer je kdaj pa kdaj zavzdihnila iz strtega srca, nemirno pokajljevala in se obračala.

110. - Zdaj se je Tom prikradel izpod postelje, po prstih stopil do nje, obsentil svečo in gledal teta. Smilila se mu je. Sklonil se je nad njo, ji poljubil uvelo stegno, potem jo je pa ubral naravnost ven in zaprl vrata za seboj. Vračal se je po poti do tistega kraja, kjer je pristajal brod. Tam ni našel nikogar in je bahavo korakal po krovu, kajti vedel je, da je parnik neobjuden.

111. - Odvezal je čoln, smuknil vanj in kmalu previdno veslal po reki. Ko je bil oddaljen kak kilometer od mesta, je obrnil čoln povprek in se močno upiral v vesla. Imelo ga je, da bi vzel čoln s seboj. Vedel je pa tudi da bodo čoln iskali in da bi to iskanje lahko privedlo do neželjenih odkritij. Zato je stopil na breg in odšel v gozd. Sedel je in počival. Mučiti se je moral, da ni zaspal, kajti noč se je že precej nagibala h koncu.

112. - Lep dan je že bil, ko se je spet znašel na obali nasproti peščenega brega. Malce je še posedel, dokler ni sonce visoko vzhlo, potem je pa skočil v reko. Nekoliko pozneje je obstal ob vzhodu v taborišče. Z obleke mu je curljala voda in natanko je slišal, kako je Joe dejal Hucku: »Tom je zvest in Tom se bo povrnil, ne bo nama pobežnil!« - »Tu sem,« je vzkliknil Tom zmagoslavno in kar se da imenito prikorakal k njima...

OD SREDE DO SREDE

POROKE

BREŽICE: Porok ni bilo.

HRASTNIK: Porok ni bilo.

SEVNICA: Ivan KOSTOMAJ, železničar iz Blance in Pavlina VARASANEČ, vzopisla iz Ljubljane-Vila; Franc VILČNIK, delavec iz Kladja pri Blanci in Jožica PRAH, delavka iz Kladja pri Blanci; Rado GLOZDE, rudar iz Trbišča in Antonija TOMAŽIČ, poljedelka iz Slančnega vrha; Jože JAZBEC, delavec iz Zabukovja in Marija REMIŠ, gosp. pom. iz Zabukovja.

TREBOVLJE: Franc KAMEN-SČEK, zidar iz Plave-Kanal in Ivana BERDON iz Anihovega, delavka; Martin KEPA, rudar iz Trbovelj in Vida OKORN, gospodinja iz Trbovelj; Ivan PILIH, ključavničar iz Trbovelj in Majda DANICA RAVNIKAR, trg. pomočnica iz Litije; Jožef VIDMAR, strugar iz Trbovelj; Vilma VRATANAR, inženierka iz Trbovelj; Jožef GORENC, osebn. upokojenec iz Novega mesta in Mara KOSELE, roj. Vukman, stara 64 let iz Novega mesta; Jožef GORENC, kovač iz Trbovelj in Vladka ČHOVIN, delavka iz Trbovelj.

ZAGORJE: Milan RAZPOTNIK, traktorist iz Izlake in Milena VIDMAR, predmetna učiteljica iz Izlake.

Rojstva

BREŽICE: Neža JORDAN, Gmajna 11, sin; Marija ZORKO, Dobrava 16, hčerko; Justina DERZAK, Arnovo soto 20, sin; Ana BUKOVIC, Dečno soto 34, sin; Anica KROZAR, Gostilje 25, sin; Rozalija BEVC, Anovec 27, hčerko; Anica SPAŠEVSKE, Videm-Krško, sin; Vera PEREC, Kobilje 3, sin; Angela STEFANIČ, Orehovec 33, hčerko; Jožeta BOŠNIAK, Harnič 49, sin; Justa MALUS, Videm-Krško, sin; Kristina JAKOVINA, Sv. Križ 1, hčerko; Julka PEGAM, Hrasnje 9, hčerko.

HRASTNIK: Ivana MOTOH, Čeče 78, hčerko; Kristina POLJŠAK, Hrasnje 20, sin.

SEVNICA: V mesecu septembru je bil (doma) rojen 1 deček in 3 deklice.

TREBOVLJE: Marija HALILOVIČ, Zagorje, hčerko; Julijana COP, Podkum, hčerko; Vida HRIBSEK, Hrasnik, hčerko; Ivana PIKELJ, Zagorje, hčerko; Frančiška GLAZAR, Trbovlje, hčerko; Marija URBAJS, Hrasnik, sin; Katja KREZE, Čeče, sin; Zora DRNOVSEK, Zagorje, sin; Marija SPOLOVNAK, Trbovlje, hčerko; Pavla MAIC, Trbovlje, sin; Stanislava MAURER, Hrasnik, hčerko; Marija ZUPAN, Zagorje, hčerko; Marija BRVAR, Zagorje, hčerko; Marija UNETIČ, Trbovlje, hčerko; Martina GROSELE, Zagorje, hčerko.

ZAGORJE: Rojstev (doma) ni bilo.

SMRTI

BREŽICE: Antonija GALIC, Draže 22-Klanjec, stara 67 let; Drago JORDAN, Gmajna 11, star 3 dni.

HRASTNIK: Barbara DURNIK, Savna peč 10, stara 83 let.

SEVNICA: Ivan ZUPANČIČ, delavec iz Blance, star 51 let; Alojz KUNSEK iz Arta, star 81 let; Mihael HALOZAR iz Arta, star 73 let; Ana KERIN iz Arta, stara 77 let; Terezija MAJČEN iz Skrovnika, stara 83 let.

TREBOVLJE: Anton VUKOVEČ iz Trbovelj, star 74 let; Florjan ŠTER iz Trbovelj, star 73 let; Amalija HAAG iz Zagorja, stara 46 let; Matija SKERBEČ iz Trbovelj, star 80 let; Stefan GORSEK iz Trbovelj, star 67 let; Marija

KLUBI IN TELEVIKIZIJA

VSAT ČETRTEK OB 19. URI

Občni zbori naših Svobod v revirjih so že za nami. Marsikje imajo urejen klub ter so si sestavili program dela. Prav bi bilo, da vnesemo v svoj program zanimiva predavanja, ki jih bo vsak četrtek ob 19. uri posredovala Radiotelevizija Ljubljana in o njih obveste članstvo. Program teh oddaj je sestavljen vse do 12. januarja 1961 za vsak četrtek. Obsega pa predavanja: MATERIJALI ŽIVI (serija oddaj o atomski energiji); Brezposelnih atomov ni (13. X. 1960); Atom pripoveduje (20. X. 1960); Kaj imamo, kaj si lahko obetamo (27. X. 1960).

SERIJA PREDAVANJ S POTI MED KONTINENTI: Panama - Karibsko morje (3. XI. 1960); Los Angeles - San Francisco (10. XI. 1960); Južna Afrika (17. XI. 1960); Mozambik - Senegal (24. XI. 1960). Dobra sosedčina - oddaja o obsejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo (1. XII. 1960).

STARE KULTURE - obsega tri predavanja: 8. XII. 15. XII. in 22. XII. 1960.

SERIJA INDUSTRIJA - Avtomatizacija: dne 29. XII. 1960, 5. I. 1961 in 12. I. 1961.

Klubi Svobod! Organizirajte obisk teh predavanj ter po njih po možnosti pripravite razgovore o napovedani temi.

SVIGA, roj. Prosenc iz Trbovelj, stara 70 let; Marija MARČEN, roj. Tompljak iz Trbovelj, stara 73 let; Ljudmila DOLANČ, Završje-Dobovec, stara 34 let.

ZAGORJE: Janez PRŠINA, Doblenja vas 6, star 70 let.

MALI OGLASI

Dobro ohranjen klavir zaradi selitve prodam. - Naslov v upravi lista.

PREKLICI

Preključem besede, izrečene Janezu Lazniku, Trg svobode 22. - Angela Klančičar, Trg svobode 28, Trbovlje.

OBVESTILA

ALBINA ADLER, pletilja, obveščam vse svoje nekdane odjemalce, da sem ponovno začela s pletiljstvom. Za usluge se priporočam! - Albina Adler, Bevkova 53 (Jugovraben), Trbovlje.

Delavska univerza Trbovlje

obvešča, da se bodo v kratkem pričeli pripravljati tečajji na večerni osemletki. Ti tečajji ob zaključku dajejo možnost slušateljem polaganja izpitov za pridobitev priznanja osemletke.

Vse zainteresirane pozivamo, da se v čim krajšem času zgledajo pri Delavski univerzi (Trg revolucije 11) glede zaključnega vpisa.

Vzporedno obvešča Delavska univerza, da je odprta vpis v tečaj za razne poklice kovinske in drugih strokov za pridobitev ustreznega strokovnega in družbeno ekonomskega znanja v določenem poklicu ali posameznih faz dela. Programi izobraževanja bodo sloneli na profilu delovnega mesta, ki ga bo želela posamezna gospodarska organizacija za posamezne faze dela ali za celotne poklice.

PIONIRSKI KOTIČEK

Rešitev magičnega kvadrata iz 39. številke. Pravilna rešitev nagradnega magičnega kvadrata za pionirje, ki smo ga prinesli v 39. številki našega tednika, se glasi (vodoravno in navpično): 1. LETO, 2. EMIR, 3. TISA, 4. ORAL.

Zreb je prisodil knjižno nagrado za rešitev uganke Albini ANDROJNI, učencu 5. razreda osnovne šole Telče, pošta Tržišče na Dolenjskem. Darilo mu bomo poslali po pošti.

Vsem ostalim rešiteljem uganke, ki jim zreb žal ni bil naklonjen, za poslano rešitev in pozdrave prisrčna hvala.

UREDNIŠTVO

NOV NAGRADNI MAGIČNI KVADRAT ZA PIONIRJE

BESEDE (vodoravno in navpično): 1. kopna zemlja, obdana okrog in okrog z vodo; 2. tulka za težo posode ali omota; 3. planinska pletja; 4. ime pisca v znanem slovenskem filmu

CRKE: AAAA, E, KK, LL, OOO, RR, TT

Kot nagrado za rešitev uganke pripravljeno 1 lepo mladinsko knjigo, ki jo bomo podelili po odločitvi žreba.

Rešitev magičnega kvadrata nam pošljite čimprej na naš naslov. - Ko nam boste pisali, ne pozabite navesti razen svojega imena in priimka še razred šole, ki ga obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem mladim bralcem lepe pozdrave!

UREDNIŠTVO

KLUBI IN TELEVIKIZIJA

VSAT ČETRTEK OB 19. URI

Občni zbori naših Svobod v revirjih so že za nami. Marsikje imajo urejen klub ter so si sestavili program dela. Prav bi bilo, da vnesemo v svoj program zanimiva predavanja, ki jih bo vsak četrtek ob 19. uri posredovala Radiotelevizija Ljubljana in o njih obveste članstvo. Program teh oddaj je sestavljen vse do 12. januarja 1961 za vsak četrtek. Obsega pa predavanja: MATERIJALI ŽIVI (serija oddaj o atomski energiji); Brezposelnih atomov ni (13. X. 1960); Atom pripoveduje (20. X. 1960); Kaj imamo, kaj si lahko obetamo (27. X. 1960).

SERIJA PREDAVANJ S POTI MED KONTINENTI: Panama - Karibsko morje (3. XI. 1960); Los Angeles - San Francisco (10. XI. 1960); Južna Afrika (17. XI. 1960); Mozambik - Senegal (24. XI. 1960). Dobra sosedčina - oddaja o obsejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo (1. XII. 1960).

STARE KULTURE - obsega tri predavanja: 8. XII. 15. XII. in 22. XII. 1960.

SERIJA INDUSTRIJA - Avtomatizacija: dne 29. XII. 1960, 5. I. 1961 in 12. I. 1961.

Klubi Svobod! Organizirajte obisk teh predavanj ter po njih po možnosti pripravite razgovore o napovedani temi.

ZAHVALE

Vsem, ki so spemili na zadnji poti našega dragega moža in očeta

STEFANA GORŠKA

ie iskreno zahvaljujemo. Obenem se zahvaljujemo zdravnikom bolnišnice Trbovlje ter darovalcem vencev in cvetja.

Zalujoča žena, sin, hči, vnuki in sorodniki

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste spemili na zadnji poti našega ljubljeneega moža in očeta

JANEZA ZUPANČICA

progovnega delavca

Prisrčna zahvala vsem železničarstevu osebj, ki ga je v tako lepem številu spemilo k zadnjemu počitku in mu darovalo vence. Obenem se zahvaljujemo tudi govorniku za poslovlilne besede.

Zalujoča žena Neža in sin Ivan ter ostalo sorodstvo Blance, 28. oktobra 1960.

Televizija

Sreda, 12. oktobra

Beograd: 18.00 Sestanek ob šestih za mladino - 18.45 Svet v znamenih - 19.00 Čas, ljudje in dogodki - 19.15 - 20.00 TV Dnevnik; Zagreb: 20.15 TV helikopter - propagandna oddaja - 20.30 - Prvi pred kamero - zabavna oddaja; Beograd: 21.30 Portreti in srečanja - kulturna oddaja.

Četrek, 13. oktobra

Zagreb: 9.00 TV za šolo; Ljubljana: 13.00 Razgled za mladi svet; Potovanje po peskovniku - 18.30 - Sahmat - TV film iz serije Interpol - 19.00 E-M-C, III predavanje; Uporaba radioaktivnih izotopov - 19.30 TV Obzorja; Beograd: 20.00 TV Dnevnik; Ljubljana: 20.30 Poznaš svoj domači kraj? - prenos Quiz oddaje iz Kranja.

Petek, 14. oktobra

Beograd: 20.00 TV Dnevnik - 20.15 TV o filmu - reportaža; Zagreb: 20.45 Kinoteka.

Sobota, 15. oktobra

Beograd: 18.00 Prenos predstave iz Marionetnega gledališča v Beogradu - 20.00 TV Dnevnik; Ljubljana: 20.15 Kratki film - 20.30 Prenos zabavne predstave iz Opatije.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.30 v radijskem dnevniku ter ob 22.00 - Kmetijske nasvete - vsak delavnik ob 12.15 Oddaja - Naši poslušalci - četrti in peti - zadrževalci - ob nedeljah pa ob 12.00 in 14.15. Oddaja - Dobro jutro, dragi poslušalci! - (peter glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00.

SREDA, 12. oktobra

8.05 Glasba med domom: 8.55 Pevci in godci iz Doline pri Trstu; 10.15 Veliki zabavni orkestri; 11.00 Pevske in melodije raznih dežel; 12.00 Folklorni zapiski Tončke Matlovec; 13.30 Crnske duhovne pesmi; 14.45 Zabavni orkester Helmut Zachari; 15.30 Nadeljeval

SAM SI JE SODIL

Nekateri so za vroče

ZARADI SLABE VESTI SE JE NEKDANJI ZAGRIZENI DOMOBRANEC, SEDAJ 55-LETNI ANTON Z. IZ VASI SELCE PRI DOLAH PRI LITJI, OD OSVOBODITVE, PA VSE DO NEDELJE 25. SEPTEMBRA LETOS SKRIVAL

Anton Z. se je rodil 1905. leta v vasi Selce pri Dolah pri Litji. Otroška leta je preživel na očetovem posestvu. Potem, ko je končal 6. razred osnovne šole, se je učil za čevljarja in 1933. leta opravil mojstrski izpit za čevljarja. Čevljarstvo obrt je pozneje Anton Z. opravljal v domači vasi.

JESEN 1941

Nekaj mesecev potem, ko so zasedli Jugoslavijo, so Nemci v jeseni 1941. leta razglasili, da bodo prebivalstvo predela, kjer je živel Anton Z. preselili v Nemčijo. Da ne bi bili tako preseljeni v Nemčijo, so se, Anton Z., njegova mati Franciska, brat France, žena Jožeta in hčerka Marija, ki so jih zasedli Nemci, najde zaposliti. Tako se je zglasil na nemški komandi v Kalu pri Sentjanžu. Nemci so ga sicer res odpeljali v Radeče, toda samo za kratek čas, potem pa naprej v Krško. Antonu Z. sta se še v Okrogu pridružila na poti za Radeče nekak Slavko Z. in Franc K., domačin iz Okrogov. Tedaj, ko se je Anton Z. zglasil pri nemški komandi na Kalu, se je tam zbralo vsega kakih 13 moških z ozemlja, ki ga je imela zasedena italijanska vojska.

KAPITULACIJA ITALIJE

Po kapitulaciji Italije jeseni 1943. leta je vodstvo NOV objavilo mobilizacijo. Pred to se je hotel Anton Z. umakniti v Radeče, za namenoma, da v Radečah, ki so jih zasedli Nemci, najde zaposliti. Tako se je zglasil na nemški komandi v Kalu pri Sentjanžu. Nemci so ga sicer res odpeljali v Radeče, toda samo za kratek čas, potem pa naprej v Krško. Antonu Z. sta se še v Okrogu pridružila na poti za Radeče nekak Slavko Z. in Franc K., domačin iz Okrogov. Tedaj, ko se je Anton Z. zglasil pri nemški komandi na Kalu, se je tam zbralo vsega kakih 13 moških z ozemlja, ki ga je imela zasedena italijanska vojska.

MED BELOGARDISTE V KOSTANJEVICO

V Krškem so Nemci zadržali skupino dva dni, nato pa jo odpeljali k belogardistom v Kostanjevico na Krki. Ker so pričakovali napad partizanov na belogardistično postojanko, so se belogardisti na večer premaknili iz belogardistične postojanke v samo mesto Kostanjevico, tam pa oborožili tudi skupino, ki so jo pripeljali iz Krškega in v kateri je bil tudi Anton Z.

ANTON Z. BELOGARDIST ČETRTEGA VODA SESTE CETE

Tako je v Kostanjevici na Krki Anton Z. postal belogardist četrte cete, ki je štela okrog 150 moških, med katerimi sta bila tudi nekak Slavko Z. in vaščan iz Okroga Franc K., komandir je bil pa Miha B. Vsi trije so bili v četrtem vodu četrte cete, katerega vodnik je bil Anton S. iz Kostonoga. Belogardisti iz Kostanjevice in med njimi tudi Anton Z. so pogosto hajkali po Gorjancih. Januarja ali februarja 1944. leta je Antonu Z. zaradi revne odšel v bolnico v Novo mesto. V bolnici je bil nekako do meseca maja 1944. potem se je pa spet vrnil nazaj med belogardiste v Kostanjevico.

STRAHOPETNI ANTON Z.

Kmalu potem, ko se je vrnil iz bolnice nazaj v Kostanjevico med belogardiste, je Antonu Z. umrla mati. Odšel

je na pogreb. Ker sam ni upal potovati, ga je spremljala na pogreb v Sentrupert belogardistična patrulja. V Sentrupertu je ostal štiri dni, nato se je pa spet vrnil v spremstvu patrulje v belogardistično postojanko.

BELOGARDIST ČEVLJARI, V PROSTEM ČASU PA HODI V PATRULJE

Meseca decembra 1944. leta je belogardist četrtega voda čete čete Anton Z. pričel opravljati obrt v Kostanjevici. Za pomoč v delavnici so mu dodelili nekakega Z., ki je bil doma iz bližine Novega mesta. Le-ta se je pa kmalu vrnil v enoto, tako da je moral poslej Anton Z. sam opravljati čevljarstvo obrt; kadar pa ni bilo dela, mu je bilo dolgočasno in je zato često odhajal z belogardističnimi patruljami.

UMIK PRED KAPITULACIJO

Pozneje se je četrta vod čete čete kostanjevskih belogardistov preselil v Novo mesto in naprej v Mačkuc in Dalmi vrh. Iz Dalmega vrha so se začeli umikati pred enotami NOV skozi Mokronog, Mirno in Gabrovko pri Litji do Gradskih Laz nad Litijo. Anton Z. je tedaj slišal, da je ena njihovih patrulj nekje v bližini Gradskih Laz srečala dva partizana, ki sta povedala, da so v Litiji že partizani. Ker so bili namenjeni v Litijo, je potem komandir čete čete belogardistov Miha B. ukazal, da so krenili proti Radečam. V Radeče so pa šli skozi Presko in po dolini Sopotu.

ANTON Z. ŽE MISLI NA POT PREKO MEJE, PA SE PREMISLI

Ko so prišli belogardisti v Radeče, je bilo tam zbranih že več tisoč Nemcev, četnikov, ustašev in belogardistov. Po sestanku, ki so ga imeli oficirji vseh teh sovražnih formacij, je prišel k skupini, v kateri je bil tudi Anton Z. vodnik četrtega voda čete čete belogardistov iz Kostanjevice Anton S. in povedal, da je kapitulacija. Svetloval je še, da bi se jih zbralo kakih petdeset in da bi odšli proti Avstriji. Anton Z. je v veseljem sprejel ta predlog belogardističnega vodnika. Potem je pa opazil, da so nekateri belogardisti posamič ali v skupinah zapuščali Radeče in se vračali domov.

SESTANEK ŠTIRIH IN ANTON Z. SE ODLOČI ZA POT DOMOV

Hitro se je sešel s Francetom K., s katerim je bil skupaj v četrtem vodu; z belogardistom, ki je bil doma nekje pri Ribnici in še z nekom. Odločili so se, da bodo skupaj odšli proti domu. Ko so zapustili Radeče, so šli v gozd in se premikali skozi gozd "Jadna" ter vasi Gradšice in Ravne na Okrog. Pod vasjo Okrog so pa sklenili v gozdu prenočiti. Vsi štirje belogardisti so bili tedaj še v belogardističnih uniformah, orožje so pa odvrgli v Radečah.

Anton Z. in Franc K. sta se še isti večer javila domačinom v Okrogu.

Po prvi noči, prespani v gozdu, sta se belogardist, doma iz okolice Ribnice, in oni drugi

odločila, da bosta nadaljevala pot.

ANTON Z. IN FRANC K. POSTANETA SKRIVAKA

Anton Z. in Franc K. sta pa sklenila, da bosta ostala še naprej v gozdu in se skrivala. V gozdu nad Selami sta si v zemlji uredila bunker in se v njem skrivala. Hrano pa sta dobivala od sorodnikov.

ANTON Z. PA VZTRAJA SE NAPREJ

Anton Z. je ostal zvest svojemu sklepu. Po odhodu Franc K. se je premaknil v pečino pod mostom med vasi Slavina, Podsmrec in Selce. Prebival je v dveh pečinah. Ze prve dni skrivanja je dobil od brata civilno obleko in se preoblekel. Belogardistično obleko je pa uporabljal poslej za ležišče. V gozdu sta mu pa prišla še posebej prav šotor-sko krilo in koc, kar mu je ostalo še od hlapčevanja v belogardistični vojski.

Brat France se je prve dni po osvoboditvi preselil iz Okrogov nazaj v Selce. Tako je lahko Anton Z. dobival hrano pri bratu; ponjo je hodil vsak drugi ali tretji dan. Kuhal si je sam, kurlil je pa največ ponoči.

NA JESEN SI ANTON Z. V HLEVU BRATA FRANCA NAPRAVI DRUGO SKRIVALIŠČE

Anton Z. se je na zimo 1945. leta odločil, da si bo v hlevu brata Franceta napravil še drugo skrivališče. Odstranil je pod nad hlevom v šupi in si v votlini uredil ležišče. V tem drugem skrivališču je Anton Z. prebil zimo 1945-46.

Pomlad, poletje in jesen 1946. leta je preživel v glavnem v gozdu nad vasio, ki ga domačini imenujejo "Jangov hrib". Tam je imel v zemlji skopan bunker. Tudi kuhar si je tedaj spet sam.

Zimo 1946-47 je spet preživel v bunkerju v bratovem hlevu.

Tako je preživel vsa leta do 1956. Pomlad, poletje in jesen v gozdu, zimo pa v skrivališču v domačem hlevu. Od 1956. leta dalje je bil večina doma, v bunkerju oziroma skrivališču v hlevu. Tako je živel do nedelje, 25. septembra letos, ko se je javil organom TNZ v Ljubljani.

ZARADI SLABE VESTI SI JE SODIL SAM

Mračnastvo, v katerem je živel sam Anton Z. in tudi vsa okolica, je zapustilo v njem precej sledov. Zaradi sodelovanja v sovražni formaciji med narodnoosvobodilno vojno se Anton Z. ni upal pokazati.

Vsa leta po osvoboditvi je tako, ne samo nad družino Franceta Z., ampak nad vso okolico, ležala mračna. Ljudje so skrivalca Antona Z. nekajkrat videli, vendar o tem niso govorili; najbrž zaradi sramu, ki so se ga začeli zavedati.

Mračnastvo in nezaupanje v novo ljudsko oblast, ki se je zakoreninilo v glavi Antona Z., nekdanj zagrizenega belogardista, je imelo — kakor smo

že omenili — svoj odraz v vsem početju skrivalca Antona Z., ko se je taisti belogardist zaradi preteklosti bal zagovora in raje čakal v ilegali, da se bo kaj spremenilo...

Verjetno se ob vsem tem ni zavedal posledic, katere je imelo samo skrivanje. Verjetno ni vedel za primer, ko je bil v letih po osvoboditvi v eni od akcij, ki jih je pripravilo TNZ, eden od skrivačev ranjen, Kljub rani je imel še toliko moči, da se je zavelel v bunker. Rana se mu ni hotela zaceliti in je tako v bunkerju umrl. Domači, ki so ga potem našli v bunkerju, so ga zaradi bojzani pokopali kar na njivi. Sele na intervencijo organov TNZ, ko so izvedli za ta pokop, so domači poskrbeli za dostojen pokop. Kakor Anton Z. si je tudi ta skrivač sam sodil, ta čas celo z lastnim življenjem.

PES — ZVEST POMOČNIK ANTONA Z.

Anton Z. je imel v psu zvestega pomočnika takrat, ko se je skrival doma. Urč ko je pes koga zagledal ali pa zavohal, je začel lajati. Tako je imel Anton Z. vselej dovolj časa, da se je pravčasno skril.

Zadnje čase se Anton Z. ni več tako "strogo" skrival. Ze pred leti ga je videla v gozdu nad vasio sovaščanka Alojzija M. Pred približno mesecem dni in pol ga je videla tudi Francica V. iz Slavine, ko je v hlevu krmila živino. Pred meseci je pa Antona Z. videla tudi 19-letna S. iz Selc, ki ga pa verjetno ni prepoznala, ker je še premlada, da bi mogla poznati Antona Z. iz časov pred vojno in začetka vojne. Ljudje so sicer Antona Z. videli, toda...

NEČAKINJI STA SMELI VIDETI ANTONA Z. POTEM, KO STA KONČALI OSNOVNO ŠOLO

Razumljivo je, da so ves ta čas živeli sorodniki Antona Z. v precejšnjem strahu. Zato tudi ni smel nihče priti k hiši. Tistega pa, ki je prišel, so pa sprejeli z nerazumevanjem. Nečakinji Antona Z. sta se morali tako zadrževati samo doma, če sta pa že kdaj šli zdoma, je pa vodila njuna pot v cerkev.

Potem, ko sta odrasli šolskim klopem, sta sami le redkokdaj mislili na to, da bi se lahko poročili. Saj bi v tem primeru prišel v hišo tuj človek in...

Strica sta spoznali, ko sta končali osnovno šolo. Pa še takrat so jima sveto zabijali, da ne smejo nikomur izdati do skrivnost, ker bi bili sicer vsi v družini nesrečni.

KONČNO JE ANTON Z. ŠEL IZ SKRIVALIŠČA

Organi TNZ iz Ljubljane so s pomočjo sorodnika, ki je sodeloval v NOV in še nekega znanca pripravili Antona Z., da se je odločil, da zapusti skrivališče. To je storil v nedeljo, 25. septembra letos.

Ko se je potem v družbi sorodnika in znanca peljal proti Ljubljani, se ni mogel nagledati sonca, ki ga sedaj skozi 15 let skrivanja, na katerega se je Anton Z. sam obsodil, ni imel. Sonce mu je bila največkrat luna, če se je ponoči prikazala.

Ameriški film. (Some like It Hot). Scenarij: Diamond in Wilder. Režiser: BILLY WILDER. Nastopajo: Marilyn Monroe, Tony Curtis, Jack Lemmon, George Raft. Proizvodnja: Mirisch-United Artists, 1959. Distribucija: Vesna film, Ljubljana.

Burleska o doživljajih dveh revnih glasbenikov. Joe in Jerry nimata sreče v korumpirani okolici Chicago. V letu 1929 vlada tukaj prohibicija in nadvlada gangsterjev. Na nesrečo se udeležita kot priči velikega pokolja med gangsterji in se morata pred njimi skriti. Zato se preoblečeta v ženski in odideta z fikšnim ženskim orkestrom na Florido. Tu doživljata prijetne in neprijetne doživljaje, kiso seveda kronani s srečnim koncem.

Film "Nekateri so za vroče" oživlja stare čase z dveh strani: ni samo parodija na čase okoli leta 1929 z gangsterji in sploh norostjo te dobe, temveč spominja in oživlja burlesko iz otroške dobe filma. Režiser Wilder je znal na novo oživiti filmsko zvrst, ki je že docela izginila v amerškem filmu. Trojica odličnih igralcev je steber tega sila uspelega filma: Tony Curtis, Jack Lemmon in Marilyn Monroe.

Film bo na sporedu v kinu Svoboda Trbovlje II že od četrta 13. oktobra do ponedeljka, 17. oktobra.

Ni ni ni mogel verjeti, da je svoboden. Ljubljane skoro ni prepoznal.

ZA ANTONA Z. JE BIL 9. MAJ 1945 ŠELE 25. SEPTEMBRA LETOS

Za nekdanj zagrizenega belogardista Antona Z. pomeni 25. september letošnjega leta dejansko 9. maj, 1945. 25. septembra letos se je šele odločil, da zapusti "ječo", na katero se je obsodil sam zaradi slabe vesti in bojzani pred zagovorom in čakal...

Ta "ječa" je vplivala tudi na njegovo zdravje. V skrivališčih se je nalezal revmatizma, ki ga je dajal vse od jeseni 1945. leta pa do 1954. leta.

ANTON Z. ZDAJ ŽIVI PRI BRATU FRANCETU V SELCAH IN UŽIVA SVOBODO

Tistih sprememb, ki jih je pričakoval Anton Z. dolga leta v skrivališčih, ni in jih tudi ne bo. Z vse večjimi koraki stopama na poti v socializem. Naše življenje je iz dneva v dan lepše in svetlejšo. Smo svobodni in v svobodni domovini.

To zdaj čuti tudi Anton Z. Ze tolikokrat opisani novi socialistični odnosi med ljudmi so našli svoje mesto tudi v primeru skrivača in nekdanjega belogardista Antona Z.

Po razgovoru na TNZ v Ljubljani Anton Z. kar ni mogel verjeti, da bo šel domov. Res. Se isto popoldne se je spet odpeljal nazaj v Selce.

Za Antona Z. "ječe", na katero se je sam obsodil, ni več. Zanj je šele zdaj svoboda. To čutijo razen njega se vsi domačini in okolica.

Môra, ki je vsa leta po vojni ležala nad to vasio v okolici Litije, ni več. Tega se skupaj z Antonom Z. najbolj vselej sorodniki, pri katerih zdaj ta živi. Sklenili so, da bodo temeljito obnovili in uredili hišo in nadoknadili vse tisto, kar so v petnajstih letih po osvoboditvi zamudili.

Dva huda petelina

Brigitte Bardot je dokončno sklenila, da se bo ločila od svojega moža Jacquesa Charriera: svojemu odvetniku je že naročila, naj napravi vse potrebno. Ko tiskovne agencije poročajo o tej ločitvi, ki nikogar ne preseneča, dodajajo, da je B. B. povzročila hud pretep med svojim možem in igralcem Samiejem Freyem. Spopadla sta se kar na cesti, pred nekim barom v pariškem predelu Saint-Germain-des-Press. Pravijo, da je bil prizor zelo podoben prizoru iz filma divjega zahoda. Slavni igralci je končno uspelo spraviti oba igralca v svoj luksuzni avto in ju naglo odpeljati izpred radovednih oči množice, ki je bila priča pretepu. Toda tudi v avtomobilu razgrta mladeniča nista prenehala z medsebojnim obdelovanjem. Pravijo, da je Sami Frey zarotenec igralke Pascal Audret, toda istočasno mu je ugrajala tudi B. B. in narobe, kar pa njenemu Jacquesu ni bilo prav. Zato se je kratko in malo z njim spoprijel

Da boste vedeli, kje sem bil zadnje dni, vam moram sporočiti, da sem se potepal po Kostreznici pri Litji. Tam sem radoveden opazoval gasilske vaje, pa ne dolgo: nekdo je namreč gasilec iz "Zelnobne" nasul bensiadkorja v bencin, pa so morali iti domov. Korajžno sem jo nato ravnal v Colnise nad Zagorjem, da bi si ogledal tankanje "Zelnobne" in veselic. Napravili so pa samo žeganje, z veselic namreč ni bilo nič, ker je odbor za gradnjo vodovoda prišel do prepričanja, da je boljše, če svojo zabavno prireditev napravi kdaj drugje. Prav je storil.

Tudi v Litji sem se ogledal. Tam sem krotil in miril solsko mladost, ki je na železniški postaji divjala po travni in po čakalnicah. Ko sem jo ugnal, so mi oči nenkrat občale na toplomeru na poslopu kolodvora: ves začuden sem opazil, da stoji tamkaj po 42 letih še danes napisano "Lalbach - Ljubljana! Ugovori sem, da se je na tej postaji čas ustavil."

Presenečen sem nato tudi jaz odpalil proti Trbovljam, kakor paprika in zelenjava, ki je plavalja zadnjo soboto proti Trbovljam. Ucvrl sem jo po dolini navzgor in se spet ves iznenaden ustavil pred "skakalnic" — hočem reči, postaja za avtobus na Obriški cesti. Kaj sem hotel: obrniti sem se na bližnji hišni svet in ga lepo poprosil, naj uredi in očisti cesto v Zg. Trbovljah. Kadar je deževje, je namreč zaradi zabitega kanala na pločnikih vse polno vode, da je kar preveč.

V tem velikem revirskem kraju zveš vedno kaj novega: tako so mi tamkaj na primer povedali, da je neko pismo po trbovskiški pošti romalo od Zavoda za socialno zavarovanje do Zdravstvenega doma, ki sta narazen kakšnih tisoč metrov od petka do torka: Brzina, kajne? Nato sem se na svojem pohajkovanju ustavil pri novi stanovanjski stavbi, ki jo gradijo Državne železnice. Napravili jo bodo tako, da bo imela vhod od zadan. Ker mi podoča te hiše ni prav nič všeč, sem sklenil investitorjem predlagati, da posloje potem, ko bo skoncana, zasluče. Tako, kot napravijo v Ameriki. Do prihodnje let pozdrav vsem!

Vaš Pepce

ROMAN V NADALJEVANJH

Skrivnost dveh bratov

46

Tedaj se je Arthur Gine obrnil, da skrije solze, ki so ga polile. "Alford, ste že kdaj mislili na tisti Čudežni studenec?" "Pa res!" je zaklical Dick. "To je dobra ideja!" Tekel je, kar je mogel, daleč pred drugimi k reki in začel brodirati po vodi.

61.

"Količko je ura?" je vprašal Harry. Ze dve uri ni spregovoril besedice. Zamisljen je čepel na tleh in tuhtal.

"Dajte mi svetilko, Harry," je prosila Leslie Gine in pogledala na svojo zapesno uro: "Tri četrta na sedem je. Oh, Harry, jaz sem tako lačna."

"Res? Jaz niti ne, le tako prazno glavo imam. Kako sva sploh zašla v to strahotno luknjo?"

"Zelo bolni ste bili, Harry," je dejala mlada deklica obzirno. "Bodne misli so vas prignale semkaj."

On se je spet zatopil v svoje misli.

"Da, sedaj se spominim," je rekel Harry čez kakšnih pet minut. "Imel sem grozne sanje, spim pa sploh zelo malo. In vendar zabavlja Dick čez moja patentna sredstva. Čuden je naš dobri Dick, vendar zvest kot zlato."

Ze desetič je posvetil s svojo svetilko proti stropu.

"Strop je obokan!" Mraz ga je spreletel po telesu: "Upam, da se nama ne bo nič zgodilo."

"Strop drži," ga je pomirila Leslie. "In če prideva venkaj, bova napravila veliko slavo."

"Mislim, Harry, da se motite. On le ne mara, da bi poročili napadno žensko."

"Tudi najina zaroka mu ni bila všeč," je rekel ogorčen. "In boljega dekleta kot vas sploh ne bi bil našel. Seveda je res, da se nobena nevesta ne bi mogla z menoj ponasati, toda..."

"Haloi!"

Doneč glas je zazvenel od nekega v obokanem zidovju. Leslie je opazila, da se je njen spremljevalec zdrnil in začel trepetati.

"Haloi!"

Leslie je prižgala luč in stekla proti kraju, od koder je prihajala dnevna svetloba.

"Haloi!"

"Ste vi, Dick?"

Od zgoraj je zaslišala hripav glas: "Hvala bogu!"

V prostoru, kjer so viseli stalaktiki, se je naenkrat začel strahoten smeh: Leslie Gine je grozila strašna nevarnost — bila je sama z zblaznelim človekom!

62.

Zgoraj se je zasvetil košček zahajajočega sonca.

"Je Harry z vami, Leslie?"

"Da."

"Ste lačni?"

"Zelo. Pa nič zato — vzdržim tudi dvanaest ur brez hrane. Čepiva v neki luknji in ne moreva nazaj, ker se je strop rova za nama zrušil."

"Kako dolg je rov?"

Leslie je za trenutek pomislila.

"Okrog štiri sto metrov."

"In kako daleč je od vas v rovu do zruška?"

"Največ deset metrov."

Leslie ni zaslišala njegovega vzdihla.

"Leslie!"

"Kaj je, Dick?"

"Spustil bom do vas kompas. Povejte mi, v katero smer je obrnjen hodnik pred vami."

Minuto pozneje je dobil pojasnilo.

"Natanko proti zahodu."

"In koliko korakov je od tal te špranje do rova?"

"Osem."

"Potem je hodnik direktno pod strugo reke," je dejal inženir, ki je zraven Dicka.

"Ali špranje lahko razširimo?"

"Nemogoče, Mr. Alford. Razstreljevanje bi trajalo tedne. Tu se je vmešal Pottler."

"Zakaj ne bi preložili reke Ravensrill v njeno prvotno strugo...?"

Deset minut pozneje je bila Mary Wenner marljivo na telefonu. Vse podjetnike, kolikor jih je bilo dvajset milij naokrog, je mobilizirala da takoj stopijo v akcijo. Kmalu nato so se vile cele kače raznih samokolic, vozov, avtomobilov in omnibusov proti Fossawayu. Iz vseh krčm, iz vseh hiš in delovnih skupin, da, še celo iz kinematografov, so pobrali vse razpoložljive ljudi. Vsako uro jih je bilo več, dokler ni mrlično delalo več kot tisoč ljudi pri luči acetilenskih svetilk, da odvažajo zemljo visokega jezga.

Vedno nižja je postajala mogočna zemeljska plast jezga in kmalu po polnoči je stekla voda Ravensrilla po prvotni strugi kot nekoč pred stoletji.

"Če sedaj naletimo na skalo, se lahko obrišemo pod nosom," je dejal inženir. "Skoraj bi stavil, da so tla peščena."

"Ali pa kremenčeva."

"Ne, sir. V Ravensrillu še nismo naleteli na kremenec. Za nas je to ugodno, ker bomo v peščeni zemlji hitreje napredovali."

Ko so jašek, ki so ga začeli kopati, zatesarili, in bili nekaj metrov globoko v zemlji, je neki delavec zaklical:

"Kremenec!"

"Najbrž samo kakšna tanka plast," je dejal inženir. Bil je presenečen. Splezal je po lestvi navzdol.

Sedaj je delo postajalo težje. Treba je bilo napraviti ogradnje in namestiti žerjav. Dick je medtem svoj prosti čas porabil za obisk Čudežnega studenca.

"Ali si ti, Dick?" mu je Harri odgovoril na njegov klic. "Ali lahko daš kakšno orodje, da vam bom pomagal z druge strani?"

Da ga ne bi spravil v slabo voljo, mu je Dick spustil skozi špranje lomilni drog. Harryju pa delo ni šlo dovolj hitro od rok. Drog se mu je že nekajkrat zataknil in končno zagostil, da ga ni mogel premakniti.

Začel je kleti in robantiti.

"Potrudj se vendar, za vraga! Ne mika me, da bi še dolgo čepel tu doli. Razen tega imam, kakor sam veš, doma obilo dela."

Dicka je silno zaskrbelo: predobro je poznal simptome, ki so se pojavili pri bratu pred napadom...

"Bodi previden pri delu, Harry," ga je Dick opominjal, "da se ti ne usuje na glavo kamenje s stropal!"

Odgovorila mu je Leslie, kajti Harry je takoj, ko je drog spet izpustil iz kamenja, stekel stran.

"Dick, ali mi ne morete preskrbeti za Harryja kakšnega pomirjevalnega sredstva, če bo potrebno?"

"Počakajte, Leslie, takoj vam ga bom poslal."

Hišni zdravnik, ki ga je Dick popoldne poklical semkaj za vrsto primer, je Alfordu izročil dve rjavi tableti.

(Konec prihodnjega)